କେତେ ଦେଶର କଥା

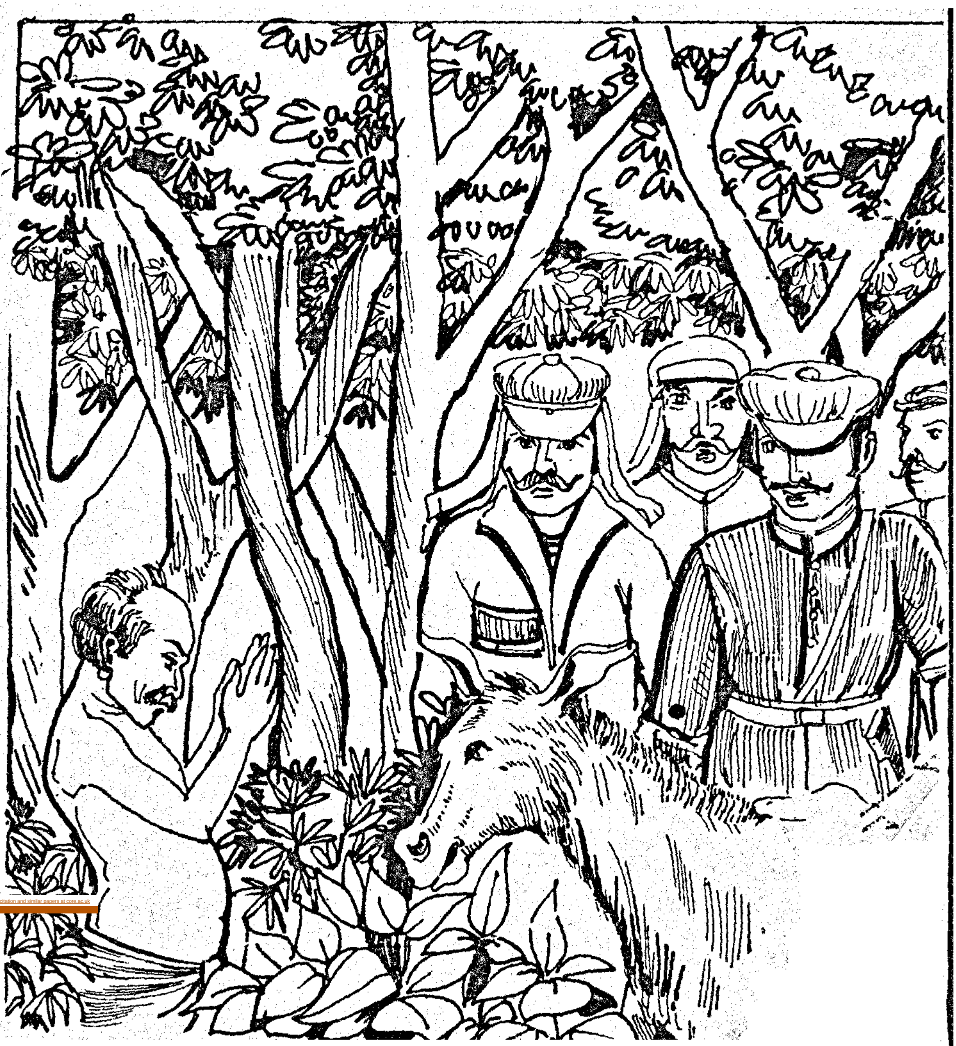

CORE
Metadata, citation and similar papers at core.ac.uk
Provided by OAOB - Open Access to Oriya Books (National Institute of Technology, Rourkela, Srujanika)

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

କେତେ ଦେଶର କଥା

ଅରବିନ୍ଦ ସାଧନା କେନ୍ଦ୍ର
★ ସିଂରିଝିଆ ★

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

କେତେ ଦେଶର କଥା

ଲେଖକ

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରକାଶକ

ପ୍ରଜ୍ଞାଲୋକ

ତଳମାଳୀ ସାହି, ପୁରୀ

ମୁଦ୍ରଣ

ରୟାଲ ପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍ଗ୍ସ୍

ତଳମାଳୀ ସାହି, ପୁରୀ-୨

ପ୍ରକାଶକାଳ

ଜାନୁୟାରୀ ୧୯୯୦

ମୂଲ୍ୟ

ଛଅ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର

କୁମ୍ଭକ ଆଉଜା

ସେତେବେଳକୁ ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶକୁ ଗୋରା ଲୋକମାନେ ଆସି ନଥିଲେ । ଆଫ୍ରିକାରେ କେବଳ କଳା ଲୋକମାନେ ବାସ କରୁଥିଲେ । ସେହି ମହାଦେଶର ସେନ୍ନା ବୋଲି ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ସେତେବେଳେ

ଜଣେ ଶିକାରୀ ବାସ କରୁଥିଲା । ଦିନେ ଜଙ୍ଗଲକୁ ଶିକାର କରିବାକୁ ଯାଇ ସିଏ ଏକ ବିଚିତ୍ର ଘଟଣାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲା । ଶିକାର କରି ବୁଲୁ ବୁଲୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା ଯେ ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ଗୋଟାଏ ବିରାଟ ଅଜଗର ସାପ ଗୋଟାଏ ହରିଣକୁ ଧରିଛି । ହରିଣର ଦେହ ଉପରେ ସେହି ସାପ ନିଜକୁ ଏକାବେଳେ କଷି କରି ଭିଡ଼ି ରଖିଥାଏ ଓ ହରିଣ ଅଣନିଃଶ୍ୱାସୀ ହୋଇ ମରିଗଲେ ତାକୁ ଗିଳିବ ବୋଲି ଅପେକ୍ଷା କରିଥାଏ । ମାତ୍ର, ଅଜଗରର କବଳରୁ ମୁକୁଳି ବାହାରି ଯିବାପାଇଁ ହରିଣ ବି ଛଟିପିଟି ହେଉ ହେଉ ତା'ର ଗୋଟିଏ ଶିଙ୍ଘ ଅଜଗରର ବେକ ପାଖରେ ଗଳିଯାଇ ସେ ପାଖକୁ ବାହାରି ଯାଇଥାଏ ଏବଂ ବାହାରି ଯାଇ ଏକ ଗଛର ଗଣ୍ଡି ଭିତରେ ଅଟକି ହୋଇ ଲାଗି ଯାଇଥାଏ । ତେଣୁ ବିଚରା ଦୁହେଁ ଅଟକିରେ ପଡ଼ି ଯାଇଥାନ୍ତି ଓ କେହି କାହାରି କବଳରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ପାରୁନଥାନ୍ତି ।

ଶିକାରୀକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରକେ ହରିଣଟି ଖୁବ ବିକଳ ହୋଇ କହିଲା, "ହେ ଶିକାରୀ ଭାଇ, ତୁମେ ମୋତେ ଅନୁଗ୍ରହ କରି ଏହି ବିପଦରୁ ଉଦ୍ଧାର କର । ମୁଁ ତ ଏହି ଅଜଗରର କୌଣସି କ୍ଷତି କରୁନଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଯଦି ମୁଁ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରି ନଥାନ୍ତି, ତେବେ ଇଏ ମୋତେ କେତେବେଳୁ ଗିଳି ସାରନ୍ତାଣି ।"

ତେଣେ ଅଜଗର ମଧ୍ୟ ସୁ ସୁ ଗର୍ଜନ କରି କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା, "ନାଇଁ, ନାଇଁ, ତୁମେ ମୋତେ ମୁକୁଳାଇ ଦିଅ । ମୁଁ ହେଉଛି ସାପ ମାନଙ୍କର ରାଜା, ତୁମ ଉପକାରର ଋଣ ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ଶୁଝିଦେଇ ପାରିବି ।"

ଶିକାରୀ ଅଜଗରକୁ ହିଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ବୋଲି ନିଷ୍ପତ୍ତି କଲା । ଅଜଗରକୁ ମୁକୁଳାଇ ଦେଲେ ସେ ପ୍ରତିଦାନ ରୂପେ କୌଣସି ପୁରସ୍କାର ଅବଶ୍ୟ ପାଇବ । ମାତ୍ର ହରିଣକୁ ସାହାଯ୍ୟ କଲେ ତା'ର କଣ ହେବ ? ଏପରି ଭାବି ସେ ହରିଣକୁ କୁରାଢିରେ ଚୋଟେ ପକାଇଲା ଓ ଅଜଗରକୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେଲା ।

ଅଜଗର କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରକାଶ କରି କହିଲା, "ତୁମେ ଅମାବାସ୍ୟା ଦିନ ଏଠାକୁ ଆସିବ । ସେତେବେଳକୁ ମୁଁ ହରିଣକୁ ଗିଳି ହଜମ କରି

ଯାଉଥିବ ଏବଂ ସେତେବେଳେ ମୁଁ ମୋର ପ୍ରତିଜ୍ଞା ରକ୍ଷା କରି ତୁମକୁ ତୁମର ପୁରସ୍କାର ଦେବି ।"

ହରିଣର ସେତେବେଳକୁ ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଯିବାକୁ ବସିଥାଏ । ତଥାପି ଅନେକ ଚେଷ୍ଟା କରି ସେ ଏତିକି କହି ପାରିଲା, "ହଁ ତୁମେ ପୁରସ୍କାର ନିଶ୍ଚୟ ପାଇବ । ମାତ୍ର ସେହି ପୁରସ୍କାର ତୁମ ଲାଗି ଓ ତୁମ ଜାତିଭାଇଙ୍କ ଲାଗି ଏକ ବୃହତ୍ ବିପର୍ଯ୍ୟୟକୁ ଡାକି ନେଇ ଆସିବ ।"

ଏତିକି କହି ସାରି ହରିଣ ମରିଗଲା । ଅଜଗର ତାକୁ ଗିଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ତେଣେ ଶିକାରୀ ମଧ୍ୟ ତା' ଘରକୁ ଫେରିଗଲା ।

ଅମାବାସ୍ୟା ବେଳକୁ ଶିକାରୀ ପୁଣି ସେଠାକୁ ଫେରି ଆସିଲା । ସେତେବେଳକୁ ହରିଣକୁ ହଜମ କରି ସାରି ଅଜଗର ଠିକ୍ ନିଦ ଭାଙ୍ଗି ଉଠୁଥାଏ ।

ଅଜଗର ଶିକାରୀକୁ କହିଲା, "ମୋ ସାଙ୍ଗରେ ସାପମାନଙ୍କର ରାଜ୍ୟକୁ ଚାଲ । ସେଠି ମୁଁ ତୁମକୁ ମୋର ସବୁଯାକ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ଦେଖାଇବି । ସେଥିଭିତରୁ ତୁମେ ଯେଉଁଟିକୁ ମନ କରିବ, ସେଇଟିକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଆଣି ପାରିବ ।"

ତା'ପରେ ସେମାନେ ଗହନ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କଲେ । ଶେଷକୁ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଗାତର ମୁହଁ ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ, ସେଇବାଟେ ପାତାଳ ଭିତରକୁ ରାସ୍ତା ପଡ଼ିଥାଏ । ସାପରାଜା ଶିକାରୀକୁ କହିଲା, "ତୁମେ ମୋର ଲାଞ୍ଜକୁ କଷି କରି ଧରିଥିବ । ମୁଁ ଆଗେ ଆଗେ ଯିବି । ତୁମେ ମୋ ପଛରେ ଟାଣି ହୋଇ ଚାଲି ଯାଉଥିବ ।"

ଏହିପରି ଭାବରେ ବହୁତ ବାଟ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଚାରିଆଡ଼ କଟିକଟି ଅନ୍ଧାର ହୋଇ ରହିଥାଏ । ହଠାତ୍ ଗୋଟାଏ ଜାଗାରେ ସେମାନେ ଆଲୁଅରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲେ । ସିଏ ପ୍ରକୃତରେ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ରାଜ୍ୟଟିଏ,—ଚାରିଆଡ଼େ ସବୁଜଘାସ ଚକ୍‌ଚକ୍ ଦେଖା ଯାଉଛି, ସେହି ଘାସ ଉପରେ ଗାଈ, ମେଣ୍ଢା ଓ ଛେଳିମାନେ ମନ ଆନନ୍ଦରେ ଚରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଖଣ୍ଡେ ଦୂରରେ ପଥରରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା

ଧାଡ଼ି ଧାଡ଼ି ଘର, ସୁନା ଆଉ ଝିଲେଇ ଲୁହାରେ ସେହି ଘରର ଛତଗୁଡ଼ିକ ଆଖି ଝଲସେଇ ଦେଉଛି । ଶିକାରୀ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ଅଜଗର ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ଦେଲା ବେଳକୁ ସିଏ ଏକ ସୁନ୍ଦର ପୁରୁଷକୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ପୁରୁଷ ଜଣକ ସାପ ଚମର ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି, ତାଙ୍କର ବେକ ଓ ବାହୁରେ ଖାଣ୍ଟି ସୁନାର ଅଳଙ୍କାରମାନ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଦେଖା ଯାଉଥାଏ ।

ପୁରୁଷ କହିଲେ, "ମୁଁ ହେଉଛି ଏହି ରାଜ୍ୟର ରାଜା । ସେଠି ପୃଥିବୀରେ ତୁମେ ମୋତେ ଅଜଗର ରୂପରେ ଦେଖିଥିଲ । ଏଠି ମୋ' ନିଜ ରାଜ୍ୟରେ ମୁଁ ମନୁଷ୍ୟର ରୂପ ଧାରଣ କରି ରହିଥାଏ । ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ଆସ, ମୁଁ ତୁମକୁ ମୋ ରାଜ୍ୟର ବିସ୍ମୟ ଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ପରିଚିତ କରାଇ-ଦେବି ।"

ବାଟରେ ଯାଉ ଯାଉ ସେମାନେ କେତେ କେତେ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ । ସେହି ଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କିଏ ଗାଧୋଉ ଥାଏ, କିଏ ନଉକାରେ ବିହାର କରୁଥାଏ, ପୁଣି କେଉଁମାନେ ମାଛ ବି ଧରୁଥାନ୍ତି । କ୍ଷେତ ଓ ବଗିଚାମାନ ଫସଲ ଓ ଫଳରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଲୋକମାନେ ଗୀତ ଗାଇ ଗାଇ ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଆସୁଥାନ୍ତି, କିଏ ସୁରା ନେଇ ଆସୁଥାଏ, ଆଉ କିଏ ପଇଡ଼ର ଜଳ ଆଣି ଯୋଗାଇ ଦେଉଥାଏ ।

ଏହିପରି ଯାଉ ଯାଉ ସେମାନେ ସହରରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଗଲେ । ରାସ୍ତାର ଧୂଳି ମଧ୍ୟ ସେଠାରେ ସୁନା ପରି ଦେଖାଯାଉଛି—ମଣିଷ ସେହି ସହରରେ ଯାହା ଚାହିଁବ, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାଇ ପାରିବ । ଅର୍ଥାତ୍ କୌଣସି ଜିନିଷର ଅଭାବ ରହିବ ନାହିଁ । ସେଦିନ ରାତିରେ ଶିକାରୀର ସମ୍ମାନରେ ଏକ ଭୋଜିର ଆୟୋଜନ ହେଲା, କେତେ ଦାସୀ ଓ ପରିଚାରିକା ତା'ର ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବାକୁ ଆସିଲେ ।

ସାପ ରାଜା କହିଲେ, "କାଲି ତୁମେ ନିଜର ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ନିଜର ପୁରସ୍କାରଟିକୁ ବାଛି ନେବ । ଏହି ସବୁ ଧନ ସମ୍ପଦରୁ ତୁମେ ଯାହା ଇଚ୍ଛା କରିବ, ମୁଁ ତୁମକୁ ଅବଶ୍ୟ ତାହା ପ୍ରଦାନ କରିବି ।"

ସେଦିନ ରାତିରେ ଶିକାରୀ ତା' ବେକରେ ଝୁଲୁଥିବା ଗୁଣରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା ମୁଣିଟିକୁ ଫିଟାଇଲା । ମୁଣି ଭିତରେ ଦେବତା ରହୁଥିଲେ । ଦେବତା ହେଉଛନ୍ତି ସର୍ବଜ୍ଞ, ସବୁ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେଇପାରିବେ । ଶିକାରୀର ଜାତି ଭାଇ ସମସ୍ତେ ସକଳ ପ୍ରଶ୍ନ ସେହି ଦେବତାଙ୍କୁ ହିଁ ପଚାରୁଥିଲେ । ସେହି ଦେବତା କାଳକାଳରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରି ଆସୁଥିଲେ, ବୁଦ୍ଧି ବତାଇ ଦେଉଥିଲେ ।

ଶିକାରୀ ଦେବତାଙ୍କୁ ପଚାରିଲେ, "ହେ ଠାକୁର, କାଲି ସାପ ରାଜାକୁ ମୁଁ କ'ଣ ମାଗିବ ମୋତେ କହିଦିଅ ।"

"ତାଙ୍କୁ ତୁ ତାଙ୍କ କୁହୁକ ଆଇନାଟିକୁ ମାଗିବୁ ।" ଦେବତା ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲେ, "ତୁ ବାରମ୍ବାର କେବଳ ସେଇ ଆଇନାଟିକୁ ମାଗିବୁ । ସେହି ଆଇନା ହେଉଛି ଇଚ୍ଛା ପୂରଣ ଆଇନା । ତୁମେ ତା' ପାଖରେ ଯାହା ଇଚ୍ଛା କରିବ, ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ତାହାର ପୂରଣ ହୋଇଯିବ । ରଜା ସେଇଟିକୁ ଦେବା ଲାଗି ଆଦୌ ରାଜି ହେବେ ନାହିଁ । ତେବେ, ତୁ ତହିଁ ଆରଦିନ ପୁଣି ସେଇଟିକୁ ହିଁ ମାଗିବୁ । ସେ ଦିନ ମନା କଲେ ତହିଁ ଆରଦିନ ପୁଣି ମାଗିବୁ । ଏମିତି ଦିନ ପରେ ଦିନ ମାଗୁଥିବୁ । ଶେଷରେ ସାପରାଜାକୁ ରାଜି ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କାରଣ ତୁ ତା'ର ଜୀବନ ରକ୍ଷା କରିଛୁ । ତେଣୁ ତାକୁ ତୋର ମାଗିବା ଜିନଷ ଅବଶ୍ୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।"

ଠାକୁର ଯେମିତି କହିଥିଲେ, ଶିକାରୀ ଠିକ୍ ସେହିଭଳି କଲା । ଦିନ ପରେ ଦିନ କେବଳ ଆଇନାଟିକୁ ମାଗିଲା । ସାପରାଜା ଅମଙ୍ଗ ହେଉଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଶେଷକୁ ତାଙ୍କୁ ରାଜି ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା ଓ ଲୁହ ଛଳଛଳ ଆଖିରେ ସେ ଶିକାରୀକୁ କହିଲେ, "ମୋ' ପାଇଁ ଯାହା ପୃଥିବୀରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟବାନ, ତୁମେ ଠିକ୍ ସେହି ଜିନଷଟିକୁ ହିଁ ମାଗିବ ବୋଲି ମୁଁ ମୋଟେ ଭାବି ନଥିଲି । ତଥାପି ତୁମକୁ ମୁଁ ଏହି ଜିନଷଟିକୁ ଦେଉଛି । ଏହି ଆଇନାଟିକୁ ନିଅ । ତାକୁ କହ ସିଏ ତମକୁ ତୁମ ରାଜ୍ୟରେ ନେଇ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଉ ।"

କୁହୁକ ଆଇନା ଶିକାରୀକୁ ନେଇ ତା ରାଜ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲା । ଗାଁର ପାଖରେ ଖାଲି ଘଞ୍ଚ ଅରଣ୍ୟ । ଏହି ଅରଣ୍ୟ ଭିତରୁ ସିଏ

ନିଜ ଘରକୁ କିଭଳି ବା ବାଟ ପାଇଥାନ୍ତା ! ତେଣୁ ପୁଣି ଆଇନାଟିକୁ ଧରି କହିଲା "ନାଇଁ, ମୋତେ ଏକାବେଳକେ ମୋ ଘର ପାଖକୁ ନେଇଯାଅ ।"

ସିଧା ସେ ନିଜ ଘର ପାଖରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଝିଅ ସେତେବେଳକୁ ତା'ର ମୃତ୍ୟୁକ ପାଳନ କରୁଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଧରି ନେଇଥିଲେ ଯେ ସିଏ ନିଶ୍ଚୟ ବନରେ ସିଂହ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଲା ଓ ସିଂହ ହାତରେ ତା'ର ପ୍ରାଣ ଗଲା ।

ଆରଦିନ ଶିକାରୀଟି ଆଇନାକୁ ହାତରେ ଧରି କହିଲା, ଏଠି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ସହର ବସାଇ ଦିଅ । ଠିକ୍ ସାପଗଜାର ସହର ପରି ଗୋଟିଏ ସହର । ସେହି ସହରରେ ମୁଁ ନିଜେ ରଜା ହୋଇ ରହିବ ।"

ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଜାମ୍ବେଜୀ ନଦୀ କୂଳରେ ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍ ସହର ନିର୍ମିତ ହୋଇଗଲା । ଘର ସବୁ ପଥରରେ ତିଆରି, ଛାତ ମାନଙ୍କରେ ସୁନା ଓ ଝଲେଇ ଲୁହାର ପାତ ସବୁ ଝଲସି ଉଠୁଥାଏ । ଲୋକମାନଙ୍କର ଘର ଧନ ସମ୍ପତ୍ତିରେ ପୂରିଗଲା । ସେମାନେ କେତେ ଆନନ୍ଦରେ ଶିକାରୀକୁ ହିଁ ନିଜର ରାଜା ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ଏହିସବୁ ବିସ୍ମୟକାରୀ ଘଟଣାକୁ ସିଏ କିପରି ସମ୍ଭବ କରି ପାରିଲା, ତା'ର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଝିଅ ତାହାର ରହସ୍ୟ ଜାଣିବାକୁ ଭାରି ଇଚ୍ଛା କଲେ । ମାତ୍ର, ସ୍ୱାର୍ଥ ଅନେକ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଏ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନକୁ ଟାଳିଦେବାକୁ ଲାଗିଲା । ରହସ୍ୟ ଫିଟାଇ ଆଦୌ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଶେଷକୁ ନିଜର ଝିଅକୁ ଡାକି କୁହୁକ ଆଇନାକୁ ତା' ଆଗରେ ଦେଖାଇଲା ଓ ସବୁକଥା କହିଦେଲା । ତା'ପରେ ପୁଣି କହିଲା, "ଝିଅ, ମୁଁ ଭାବୁଛି, ଏହି ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦଟି ତୋ'ର ପାଖରେ ହିଁ ନିରାପଦ ହୋଇ ରହି ପାରିବ । ମୋ' ପାଖକୁ ତ କେତେ କେତେ ମଣିଷ ଆସୁଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ତୋ' ପାଖରୁ ଏଇଟିକୁ କେହି ଚୋରି କରି ନେଇଯାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଏଇଟି ତୋ' ପାଖରେ ଥାଉ । ତୁ ଏଇଟିକ୍ ଭଲ କରି ଲୁଚାଇ ରଖିଥିବୁ । କାହାକୁ କିଛି କହିବୁ ନାହିଁ ।" ଝିଅ ସେହି କୁହୁକ ଆଇନାକୁ ନିଜ ତକିଆ ତଳେ ନେଇ ଲୁଚାଇ ରଖିଲା । ଏବଂ ତା'ପରେ ବହୁତ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ସୁଖରେ ରହିଲେ ।

କ୍ରମେ ଶିକାରୀ ବୁଢ଼ା ହୋଇଗଲା । ତା'ର ବାଳ ଯାକ ଝୋଟ ପରି ଧଳା ଦିଶିଲା । ସେତିକି ବେଳକୁ ଗୋରା ଲୋକମାନେ ତା' ରାଜ୍ୟରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ରାଜ୍ୟଟାକୁ ଜୟ କରି ନେବାକୁ ସେମାନେ ଭୟଙ୍କର ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ । ମାତ୍ର, ତଥାପି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କୁହୁକ ଆଇନା ହିଁ ରାଜ୍ୟବାସୀଙ୍କୁ ରକ୍ଷା କରୁଥାଏ । ଗୋରାମାନେ ବାରବାର ଆସୁଛନ୍ତି, ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥାନ୍ତି, ମାତ୍ର ପରାସ୍ତ ହୋଇ ବାରବାର ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳ ଆଡ଼କୁ ଫେରି ଯାଉଥାନ୍ତି ।

କଳାମାନେ ଯେ ଯୁଦ୍ଧରେ ସବୁଥର ବିଜୟ ଲାଭ କରୁଛନ୍ତି ଓ ମୋଟେ ପରାସ୍ତ ହେଉ ନାହାନ୍ତି, ତାହାର ରହସ୍ୟ ଜାଣିବା ଲାଗି ଗୋରା ଲୋକଙ୍କର ରାଜା ନିଜର ଜଣେ ବିଶ୍ୱସ୍ତ ଚରକୁ ଏହି ରାଜ୍ୟକୁ ପଠାଇଲେ । ଚିରିଟି ଛିଣ୍ଡା ଲୁଗା ପିନ୍ଧି ଜଣେ ଦରିଦ୍ର ବ୍ୟକ୍ତିର ବେଶ ଧରି ଶିକାରୀ ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ଏବଂ କହିଲା, "ଆଜ୍ଞା, ମୋ' ପ୍ରତି ଦୟା କରନ୍ତୁ । ମୋର ନିଜର ବୋଲି କୌଣସି ଘର ନାହିଁ । ମୋ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ମୋତେ ରାଜ୍ୟରୁ ବାହାର କରି ଦେଇଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ବୁଲି ବହୁତ କଷ୍ଟ ପାଉଛି । କାରଣ, ମୁଁ ତାଙ୍କ କଥା ମାନି ଆପଣଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ରାଜି ହେଲେ ନାହିଁ । ଏହି ସମଗ୍ର ଜାମ୍ବେଜୀ ଅଞ୍ଚଳଟା ହେଉଛି ଆପଣଙ୍କର । ଆପଣଙ୍କୁ ପୁଣି କିଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରାସ୍ତ କରିପାରିବ ?"

ବୃଦ୍ଧ ଶିକାରୀ ଗୋରା ଲୋକଟିର କଥାରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପକାଇଲେ ଓ ତାକୁ ଦୟା କଲେ । ତାକୁ ରହିବା ପାଇଁ ଘର ଦେଲେ, ତା' ପାଇଁ ଭୋଜନର ଯୋଗାଡ଼ କରିଦେଲେ । ମାତ୍ର, ମଣିଷଟି ଶିକାରୀର ଝିଅ ସହିତ ମିଛ ପ୍ରେମ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା ଏବଂ ତା'ର ମନକୁ ଭୁଲାଇନେଲା । ଝିଅଟି ସେଇ ଫାନ୍ଦରେ ପଡ଼ିଯିବା ପରେ ଧନେ ତାକୁ କୁହୁକ ଆଇନାଟିର କଥା ମଧ୍ୟ କହିଦେଲା । ଖାଲି ସେତିକି ନୁହେଁ, ଆଇନାଟି କେଉଁଠାରେ ଗୁପ୍ତରେ ରହିଛି, ସେହି ଜାଗାଟିକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇ ଦେଲା ।

ଗୋରା ମଣିଷଟି ଆଇନାଟିକୁ ହାତରେ ଧରି କହିଲା, "ଆଇନା, ତୁ ମୋତେ ଏହିକ୍ଷଣି ଗୋରା ରାଜ୍ୟର ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ନେଇ ପହଞ୍ଚାଇଦେ ।" ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସିଏ କୁଆଡ଼େ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇଗଲା ।

ଗୋରା ଲୋକମାନେ ସହରର ଉପରେ ପୁନର୍ବାର ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଆସିଲେ ଏବଂ ବୁଢ଼ା ଶିକାରୀ ନିଜ ଝିଅକୁ ଡାକି କହିଲା ।

"ଝିଅ, ସେହି କୁହୁକ ଆଇନାଟିକୁ ଦେଲୁ ! କାରଣ ଗୋରା ଲୋକମାନେ ପୁଣି ଆସିଲେଣି । ପାଚେରୀ ଭାଙ୍ଗି ସହର ଭିତରକୁ ପଶିଯିବେ ବୋଲି ଚେଷ୍ଟା କରୁଛନ୍ତି ।"

ଝିଅ କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଉତ୍ତର ଦେଲା, ବାପା, "ସେଇ ଗୋରା ମଣିଷଟା ମୋ' ସହିତ ବିଶ୍ୱାସ ଘାତକତା କଲା ଓ ଆଇନାଟିକୁ ଚୋରାଇ ନେଇଗଲା । ମୁଁ ଅଲକ୍ଷଣୀ ପ୍ରକୃତିରେ ନିଜେ ବିପଦକୁ ଡାକି ଆଣିଲି !"

ଏକଥା ଶୁଣି ବୁଢ଼ା ଶିକାରୀ ପୁଣି ନିଜର ଝୁଲିକୁ ଫିଟାଇ ତା' ଭିତରେ ଥିବା ଠାକୁରଙ୍କୁ ପଚାରିଲା, "ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ କି ଉପାୟ କରିବି ମୋତେ କୁହ !"

"ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଉ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ",—ଦେବତା ଉତ୍ତର ଦେଲେ । କାରଣ, ମରିବା ଆଗରୁ ହରିଣ ତୋତେ ଯାହା କହିଥିଲା, ତୋର ମନେ ନାହିଁ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ତା'ର କଥା ସତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ।"

ଠାକୁରଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଶିକାରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ କାତର ହୋଇ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, "ମୁଁ ଆଣିଥିବା ପୁରସ୍କାର ବର୍ତ୍ତମାନ ମୋ'ର ଓ ମୋ' ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନଙ୍କର ସର୍ବନାଶ କରାଇବ । ଶେଷକୁ ଏଇକଥା ଘଟିବାର ଥିଲା ?"

ଗୋରା ଲୋକମାନେ ଏଥର ଜୟଲାଭ କଲେ । ପାଚେରୀ ଭାଙ୍ଗି ସହର ଭିତରକୁ ପଶିଆସିଲେ । ଶିକାରୀକୁ ହତ୍ୟା କଲେ, ରାଜ୍ୟର ଅନେକ ମଣିଷଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ହତ୍ୟା କଲେ । ଯେଉଁମାନେ ବାକି ରହିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଆପଣାର ଦାସ କରି ରଖିଲେ ଏବଂ ସେହି ଦିନଠାରୁ କଳା ଲୋକେ ଖାଲି ହାରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ଗୋରା ଲୋକେ ଜିତୁଛନ୍ତି । କଳାମାନେ ଗୋରା ଲୋକଙ୍କର ଦାସ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଗୋରାମାନେ ପୃଥିବୀର ମାଲିକ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । କାରଣ, କୁହୁକ ଆଇନାଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହିମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଯାଇ ରହିଛି ।

[ରୁଆଣ୍ଡା, ଆଫ୍ରିକା]

ଭୀରୁ ରାଜକୁମାର

ସୁଦୂର ଦକ୍ଷିଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଯେଉଁଠି ବଡ଼ ନଈଟା ଗହନ ଅରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟଦେଇ ଗତି କରୁଛି, ସେଠାରେ ଏକ ରାଜ୍ୟରେ ଜଣେ ରାଜା ରାଜତ୍ୱ କରୁଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ପୁଅ । ନାଁ ହେଉଛି ସାମ୍ବା । ପୁଅଟି କ୍ରମେ ବଡ଼ ହେଲା, କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଭେଣ୍ଡାଟିଏ ହୋଇ ଦିଶିଲା । କିନ୍ତୁ, ବାହାରକୁ ଚେହେରା ଏଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ହେଲେ କ'ଣ ହେବ, ତେଣେ ତା'ର ଗୋଟିଏ ଦୋଷ ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲା । ତା'ର ସାହାସ ବୋଲି ଏତେ ଟିକିଏ ନଥିଲା । ସିଏ, ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ, ନିପଟ ଝିଅଙ୍କ ପରି ପଛରେ ରହିଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲା ।

ସିଏ ସାନ ବାଳକଟିଏ ଥିଲାବେଳେ ଦାଣ୍ଡରେ ହାଙ୍ଗଟାଏ ବୋବାଳି ଛାଡ଼ିଲେ ଅଥବା ସିଂହ ଛୁଆଟିଏ ଦେଖିଲେ ସିଏ ଭୟରେ ଦଉଡ଼ିଯାଇ ଘରେ ଲୁଚିବାକୁ ପଳାଉଥିଲା । ଲୋକେ ତଥାପି କହୁଥିଲେ

"ବର୍ତ୍ତମାନ ତାର ପିଲା ବୟସ । ବଡ଼ ହେଲେ ବଳେ ସବୁ ଠିକ ହୋଇଯିବ ! ତା'ର ବୟସ ହୋଇଗଲେ ରାଜା ତାକୁ ରାଜ୍ୟର ଯୁବରାଜ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବେ । ନିଜେ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ତାକୁ ସେନାପତି କରିଦେବେ ।"

ସାମ୍ବା କ୍ରମେ ବଡ଼ ହେଲା । ସେ ଏତେ ଡେଙ୍ଗା ହେଲା ଯେ ବନ୍ଧୁ ମଣିଷଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚ ବୋଲି ବାରିହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଏବଂ ଭଦ୍ର ବ୍ୟବହାର ଓ ସୁନ୍ଦର ଚେହେରାରେ ନିଜର ବାପାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ବଳିଗଲା ।

ଲୋକମାନେ କେଡ଼େ ଖୁସି ହୋଇ କହିବାକୁ ଲାଗିଲେ, "ଏଣିକି ଆମର ଆଉ କୌଣସି ଚିନ୍ତା ନାହିଁ । ଯେତେବେଳେ ଦକ୍ଷିଣାଞ୍ଚଳର

ଜଙ୍ଗଲରୁ ଡାକୁମାନେ ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଆସିବେ, ସେତେବେଳେ ଆମ ଯୁବରାଜ ସାମ୍ବା ଆମକୁ ସେମାନଙ୍କର କବଳରୁ ଅବଶ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବ । ଯୁଦ୍ଧ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟରୁ ବାହାର କରି-ଦେବ ।”

ତା’ପରେ ଥରେ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରୁ ଡାକୁମାନେ ସତକୁ ସତ ଆସି ଆକ୍ରମଣ କଲେ । ମାତ୍ର ଯୁବରାଜ ସାମ୍ବାଙ୍କର ସେତେବେଳେ କେଉଁଠାରେ ପତ୍ତ ମଧ୍ୟ ମିଳିଲା ନାହିଁ । ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ବୁଢ଼ା ରାଜାଙ୍କୁ ହିଁ ନିଜ ସୈନ୍ୟ ବାହାନୀର ସେନାପତିତ୍ୱ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଡାକୁମାନଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟରୁ ନିକାଲି ଦେଲେ । ସେତେବେଳେ ଯାଇ ଯୁବରାଜଙ୍କର ଦେଖା ମିଳିଲା । ସିଏ କେତେ ଗର୍ବ କରି କହିଲେ ଯେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରବଳ ସିଂହ ପଛରେ ଗୋଡ଼ାଇ ଗୋଡାଇ ସିଏ ଏକାବେଳେ ତା’ର ବାସସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କର କଥାକୁ କେହିହେଲେ ବିଶ୍ୱାସ କଲେ ନାହିଁ ।

ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ଭୁଚ୍ଛା ଖିରୁ ବୋଲି କହିଲେ । ରାଜ୍ୟଯାକ ତାଙ୍କର ଛି’ ଛି’ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଏସବୁ ଶୁଣି ଶେଷକୁ ତାଙ୍କୁ ଏପରି ଅସହ୍ୟ ଲାଗିଲା ଯେ ଦିନେ ବଡ଼ ସକାଳୁ କେହି ଉଠିବା ଆଗରୁ ଉଠି ସେ ନିଜ ବାପାଙ୍କ ଅଶ୍ୱଶାଳାରୁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ପାରୁଆ ଅଶ୍ୱଟିକୁ ନେଇ ଉତ୍ତର ଦିଗକୁ କୁଆଡ଼େ କେତେ ଦୂରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଏପରି ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଅନ୍ୱେଷଣରେ ଚାଲିଗଲେ, ଯେଉଁଠାରେ କି କୌଣସି ଯୁଦ୍ଧ ନଥିବ ।

ବାଟରେ ତାଙ୍କୁ ବହୁତ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ରାତିରେ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରୁ ହିଂସ୍ର ଜନ୍ତୁମାନଙ୍କର ବୋବାଳି ଶୁଣି ସେ ଭୟଭୀତ ହୋଇ ପଡ଼ୁଥିଲେ । ମରୁଭୂମି ପାର ହୋଇ ଯାଉଥିବା ଦୁଃସାହାସୀ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅଭିଯାନମାନ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ କମ୍ ଭୟ ଦେଉ ନଥିଲା । ଶେଷକୁ ସେ ବଡ଼ ସହରରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ସହର ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ନଦୀ ବହି ଯାଉଥାଏ ।

ସାମ୍ବା ସହରର ରାସ୍ତା ଦେଇ ଚାଲିଯାଉଥିବା ବେଳେ ସେହି ସହରର ରାଜକୁମାରୀ ତା’ ଝରକା ବାହାରକୁ ଅନାଉ ଅନାଉ ତାଙ୍କୁ

ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଭାବିଲା, "ଏପରି ପୁରୁଷ ଚେହେରା ମୁଁ ଜୀବନରେ କେବେ ହେଲେ ଦେଖି ନାହିଁ । ଏକାବେଳେକେ ଗୋଟିଏ ବୀର ପୁରୁଷର ଚେହେରା !" ସିଏ କିଏ ଓ କେଉଁଠାରୁ ଆସିଛନ୍ତି ଖବର ନେବାକୁ ରାଜକୁମାରୀ ନିଜ ଅନୁଚରମାନଙ୍କୁ ପଠାଇ ଦେଲା ।

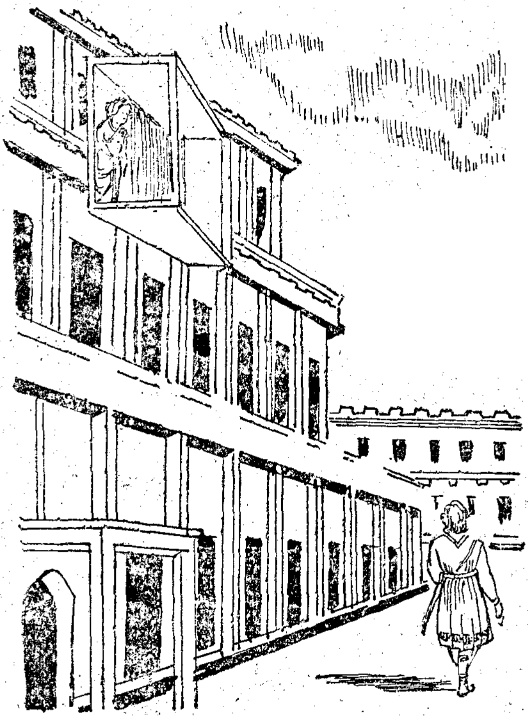

ଅନୁଚର ଫେରି ଆସି କହିଲା, "ରାଜକୁମାରୀ, ସିଏ ଦକ୍ଷିଣ ରାଜ୍ୟରୁ ଆସିଛନ୍ତି । ସେହି ରାଜ୍ୟର ରାଜାଙ୍କର ସିଏ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ପୁଅ ।" ରାଜକୁମାରୀ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବଡ଼ ପାଟି କରି କହି ଉଠିଲେ, "ତେବେ ମୁଁ ଏହି ପୁରୁଷଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବି, ନହେଲେ ଜୀବନଯାକ ଅବିବାହିତା ରହିବି ।" ଆଗରୁ ସେ କେତେ ରାଜ୍ୟର କେତେ ରାଜା ଓ ଯୁବରାଜଙ୍କୁ ବିବାହ କରିବାକୁ ନାହିଁ କରି ଦେଇଥିଲେ । ରାଜାଙ୍କର ସିଏ

ମଧ୍ୟ ସେଇ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଝିଅ । ତେଣୁ ସେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ରାଜି ହୋଇ-ଗଲେ ।

ରାଜପୁତ୍ର 'ସାମ୍ବା'ର ମଧ୍ୟ ଅରାଜି ହେବାର କୌଣସି କାରଣ ନଥିଲା । ରାଜକୁମାରୀଙ୍କର ଚେହେରା ମଧ୍ୟ କେତେ ସୁନ୍ଦର ଥିଲା । ଲମ୍ବ ସୁରମ୍ୟ ଓ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେହ । ସିଏ ରାଜକୁମାରୀଙ୍କୁ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ତାଙ୍କର ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଗଲା । କେତେ ଆନନ୍ଦ ଓ ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ଦୁହିଁଙ୍କର ବିବାହ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା । ଦୁହେଁ କେତେ ଖୁସିରେ ଜୀବନ ବଞ୍ଚିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ମାତ୍ର ଦିନକର ରାଜକୁମାରୀ ନିଜ ସ୍ୱାମୀ ଆଗରେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, "ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତର ଦିଗରୁ ଡ଼ାକୁମାନେ ଆସି ଆମ ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କରିବାର ପୁଣି ସମୟ ହୋଇଗଲା । ଡ଼ାକୁମାନେ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ତୁମକୁ ମୋ' ବାପାଙ୍କର ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ସେନାପତି ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ହେବ । ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିତି ତୁମେ ଜଣେ ବଡ଼ ଯୋଦ୍ଧା ବୋଲି ଖ୍ୟାତି ଲାଭ କରିବ । ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସାରା ସହର ତୁମ ବୀରତ୍ୱକୁ ପ୍ରଶଂସା କରି ଆନନ୍ଦମୁଖର ହୋଇ ଉଠିବ ସେତେବେଳେ ମୋତେ ମଧ୍ୟ କେତେ ଖୁସି ନଲାଗିବ ।"

ରାଜକୁମାରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଲ୍ଲସିତ ଭାବରେ ସ୍ୱାମୀ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ରହିଲା । ମାତ୍ର, ସେତେବେଳକୁ ଯୁଦ୍ଧର କଥା ଶୁଣି ସାମ୍ବା ନିଜ ଭିତରେ ବଡ଼ ତ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲାଣି । ସାମ୍ବା ଉତ୍ତର ଦେଲା,

"ନାଇଁ, ନାଇଁ, ତୁମେ ଯୁଦ୍ଧର କଥା ମୋତେ କହ ନାହିଁ । ହେଇ ଯୁଦ୍ଧ କରିବି ବୋଲି ତ ମୁଁ ନିଜ ରାଜ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଏତେ ଦୂରକୁ ପଳାଇ ଆସିଲି । ଏବଂ, ଯଦି ଏ ରାଜ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯିବାର ଆଶଙ୍କା ଆସି ପହଞ୍ଚେ, ତେବେ ମୁଁ ଏଠୁ ବି ଛାଡ଼ି, ଆଉ କେଉଁଠାକୁ ଚାଲିଯିବି ।"

ରାଜକୁମାରୀ ଆଦୌ ବିଶ୍ୱାସ କଲା ନାହିଁ । କହିଲା "ମୋ' ସହିତ ବିନୋଦ କରୁଛ କାହିଁକି, କହିଲ ?" ମାତ୍ର, ସାମ୍ବା ଯେ ମୋଟେ ବିନୋଦ କରୁନାହିଁ, ସାମ୍ବାର ଆଖିକୁ ଅନାଇ ସେ ସେକଥାଟିକୁ ଅବଶ୍ୟ ବୁଝି ପାରିଥିଲା ।

ଅଳ୍ପ ଦିନ ପରେ ରାଜ୍ୟର ଉପର ସୀମାରେ ଡାକୁମାନଙ୍କର ଆକ୍ରମଣ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା । ଡାକୁମାନେ ଆସି ଏହି ରାଜ୍ୟରୁ କେତେ ଗୃହପାଳିତ ପଶୁଙ୍କୁ ନେଇ ପଳାଇଲେ ।

ରାଜାଙ୍କ ପାଖରେ ଏହି ସମ୍ବାଦ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା ମାତ୍ରକେ ସିଏ ନିଜର ସୈନ୍ୟବାହିନୀକୁ ସଜ ହେବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ତାଙ୍କର ଜାମାତା ସେନାପତି ହୋଇ ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ପରିଚାଳନା କରିବେ ଓ ଡାକୁମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ କରିବେ ବୋଲି ଘୋଷଣା ହୋଇଗଲା । ସୈନ୍ୟମାନେ ଆନନ୍ଦରେ ବିହ୍ୱଳ ହୋଇ ଜୟଧ୍ୱନି କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମାତ୍ର, ଯେତେ ଜୟଧ୍ୱନି କଲେ କ'ଣ ହେବ, ସେମାନଙ୍କର ନେତୃତ୍ୱ ଦେବା ଲାଗି ଯୁବରାଜା ସାମ୍ବାଙ୍କର ଦର୍ଶନ ବି ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ସାମ୍ବା ଯାଇ ମାଟିତଳେ ଥିବା ଗୋଟିଏ ଘରେ ଲୁଚିଥାନ୍ତି । ରାଜକୁମାରୀ ତାଙ୍କୁ ଶେଷକୁ ସେହିଠାରେ ଯାଇ ଆବିଷ୍କାର କଲା । ସିଏ କେତେ ପ୍ରକାରେ କେତେ କ'ଣ ବୁଝାଇ ସୁଝାଇ କହିଲା, ମାତ୍ର ସାମ୍ବା ବାହାରକୁ ଆସି ସୈନ୍ୟ ବାହିନୀର ନେତୃତ୍ୱ ନେବାକୁ ଆଦୌ ରାଜି ହେଲା ନାହିଁ ।

ଶେଷକୁ ବଡ ବିରକ୍ତ ହୋଇ ରାଜକୁମାରୀ ତାଙ୍କୁ କହିଲା; "ତେବେ ସାଞ୍ଜୁଟାକୁ ବି କାହିଁକି ପିନ୍ଧିଛ ? ସେଇଟାକୁ ଓହ୍ଲାଇ ମୋତେ ଦିଅ । ତୁମର ଶିରସ୍ତ୍ରାଣ ମଧ୍ୟ ଦିଅ । ଢାଲ, ବର୍ଚ୍ଛା, ସବୁ ମୋତେ ଦେଇଦିଅ ।"

ସାମ୍ବା ଖାଲି କନ କନ ହୋଇ ଭୟରେ ଏଣିକି ତେଣିକି ଅନାଇବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ସିଏ ରାଜକୁମାରୀର କହିବା ଅନୁସାରେ ନିଜ ଦେହରୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ସବୁ ଓହ୍ଲାଇ ପକାଇଲା । ସୁନା ଖଚିତ ହୋଇ ରହିଥିବା କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ସାଞ୍ଜୁଟିଏ, ଓହ୍ଲାଇବାକୁ ମୋଟେ ମନ ହେଉନଥାଏ । ରାଜକୁମାରୀ ନିଜେ ନେଇ ସାଞ୍ଜୁଟିକୁ ପିନ୍ଧିଲା, ମୁଖାବରଣଟିକୁ ମୁହଁ ଉପରେ ଲଗାଇଲା । ସ୍ୱାମୀ ଆଡକୁ ଥରକ ପାଇଁ ବି ଅନାଇଲା ନାହିଁ ଓ ଘରୁ ବାହାର ଦୁଆରକୁ ଆସିଲା । ଘୋଡା ଉପରେ ଚଢ଼ି ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ସେନାପତିତ୍ୱ କରି ଯୁଦ୍ଧକୁ ବାହାରିଗଲା ।

ରାଜକୁମାରୀଙ୍କର ସେନାପତିତ୍ୱରେ ସୈନ୍ୟମାନେ ଡାକୁମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ବୃହତ୍ ବିଜୟ ହାସଲ କଲେ । ଚୋରି ହୋଇ ଯାଇଥିବା ଗୃହପାଳିତ ପଶୁମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସେମାନେ ମହୋଲ୍ଲାସରେ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରି ଆସିଲେ । ଶତ୍ରୁଠାରୁ ସେମାନେ ଆହୁରି କେତେ ଧନରତ୍ନ ମଧ୍ୟ ଛଡାଇ ଆଣିଥିଲେ ।

ନଅର ଭିତରେ ପହଞ୍ଚି ରାଜକୁମାରୀ ସିଧା ନିଜର ପ୍ରକୋଷ୍ଠଟିକୁ ଚାଲିଗଲା । ସେଠାରେ ସିଏ ଯୁବରାଜ ସାମ୍ବାକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଭୟଭୀତ ଓ ବିକଳ ହୋଇ ବସିଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ରାଜକୁମାରୀ ସ୍ୱାମୀକୁ ଗାଳି ଦେଲା ନାହିଁ କି କୌଣସି ଅଭିଯୋଗ କଲା ନାହିଁ । କେବଳ କହିଲା, "ସାଞ୍ଜୁଟାକୁ ଓହ୍ଲାଇବାରେ ମୋତେ ଟିକିଏ ସାହାଯ୍ୟ କର ।" ସାଞ୍ଜୁଟି ନିଜ ଦେହରୁ କାଢ଼ି ସେ ପୁନର୍ବାର କହିଲା, "ନିଅ ତୁମେ ନିଜେ ଏଇଟିକୁ ପିନ୍ଧ ।" ସାମ୍ବା ଆଦୌ କିଛି ବୁଝି ପାରୁନଥାଏ । ତଥାପି କଥା ମାନି ସିଏ ସାଞ୍ଜୁଟିକୁ ପିନ୍ଧିଲା । ତା'ପରେ ରାଜକୁମାରୀ ତାକୁ ଗୃହର ଛାତ ଉପରକୁ ନେଇଗଲା । ସେଠାରେ ସହରସାରାର ଲୋକେ ଜୟଧ୍ୱନି କରି ତାକୁ ଦେଖିବା ଲାଗି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥାନ୍ତି । ଯୁବରାଜ ସାମ୍ବା ସେ ସେନାପତି ହୋଇ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯାଇନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୟଲାଭ କରିନାହାନ୍ତି, ସେକଥା ଆଦୌ କେହି ଜାଣିନଥିଲେ । କେବଳ ରାଜକୁମାରୀର ସବା ସାନ ଭାଇକୁ ସେକଥା ଜଣା ଥିଲା । ସିଏ ଅସଲ କଥାଟିକୁ ଖୁବ ଭଲ ଭାବରେ ଜାଣିଥିଲା ।

ତା'ର ଅନ୍ୟ ଭାଇମାନେ ତା' କଥା ଶୁଣି ହସିବାରେ ଲାଗିଲେ । ସେ ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲା, "ଆଚ୍ଛା, ଡାକୁମାନେ ଆଉ ଥରେ ଆସନ୍ତୁ । ମୁଁ ସତ କଥାଟିକୁ ନିଶ୍ଚୟ ପ୍ରମାଣ କରିଦେବି ।"

ଡାକୁମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଆଉ ଥରେ ଆସିଲେ । ଏଥର ସେମାନେ ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଆସିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଯିବା ଲାଗି ସାମ୍ବା ଏଥର ମଧ୍ୟ ମୋଟେ ରାଜି ହେଲା ନାହିଁ । ତା'ର ସାଞ୍ଜୁକୁ ପିନ୍ଧି ରାଜକୁମାରୀ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଗଲା, ସେନାବାହିନୀର

ପରିଚାଳନା କଲା । ଏଥର ମଧ୍ୟ ଡାକୁମାନେ ପରାସ୍ତ ହେଲେ । ରାଜକୁମାରୀ ବିଜୟ ହାସଲ କରି ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲା ।

ମାତ୍ର, ଭୟାବହ ଯୁଦ୍ଧ ଚାଲିଥିବା ସମୟରେ ରାଜକୁମାରୀର ସବା ସାନଭାଇ ଅସ୍ତ୍ର ମୁନ ଦ୍ୱାରା ତା ଭଉଣୀର ଗୋଡରେ ସାନ ଖଣ୍ଡିଆଟିଏ କରି ଦେଇଥିଲା । ସେତେବେଳେ ରାଜକୁମାରୀ ସେ ବିଷୟରେ ଆଦୌ କିଛି ଜାଣିପାରି ନଥିଲା । ଦେହରୁ ସାଞ୍ଜୁ ଓହ୍ଲାଇବା ସମୟରେ ହିଁ ସିଏ ସେ କଥା ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲା ।

"ମୋ' ଗୋଡ ଖଣ୍ଡିଆ ହୋଇ ଯାଇଛି" ବୋଲି ରାଜକୁମାରୀ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲା । କ୍ଷତ ସ୍ଥାନରୁ ତଥାପି ରକ୍ତ ବୋହି ଯାଉଥାଏ । ହଠାତ୍ ତାର ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଇ ଦେଲାପରି ଲାଗିଲା ଓ ସିଏ ନଥ୍ କରି ତା ବିଛଣା ଉପରେ ବସି ପଡ଼ିଲା । କହିଲା, "ନାଇଁ; ମୋର ସେମିତି କିଛି ହୋଇ ନାହିଁ । କେବଳ କିଛି ସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋର ଠିଆ ହେବାକୁ ବଳ ପାଉ ନାହିଁ । ତୁମେ ସାଞ୍ଜୁଟାକୁ ପିନ୍ଧି ପକାଅ ଓ ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଅ । ସେମାନେ ତୁମକୁ ଦେଖିବେ ବୋଲି ଅପେକ୍ଷା କରିଥିବେ । ମାତ୍ର, ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ନିଜର ଗୋଡ଼କୁ ଟିକିଏ ଖଣ୍ଡିଆ କରିଦିଅ । ମୋର ଯୋଉ ଯାଗାରେ ହୋଇଛି, ଠିକ୍ ସେହି ଜାଗାରେ । ତେବେ, ତୁମେ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯାଇନଥିଲ, ମୁଁ ଯାଇଥିଲି ବୋଲି ଆଉ କେହି ସନ୍ଦେହ କରିବେ ନାହିଁ ।"

ସାମ୍ବା ଭୟରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା : "କ'ଣ କହିଲ ? ମୁଁ ନିଜର ଗୋଡ଼କୁ ଖଣ୍ଡିଆ କରିବି ? ସେଥିରେ ମୋ'ର କେତେ କଷ୍ଟ ନହେବ କହିଲ ? ସେଇ କଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ତ ମୁଁ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଗଲି ନାହିଁ ।"

ରାଜକୁମାରୀ ଦୁଃଖରେ ଝାଉଁଳି ପଡ଼ି କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, "ଏକଥା ମୁଁ ଆଗରୁ ଜାଣିଥାନ୍ତି କି !" ମାତ୍ର ସାମ୍ବା ନିଜ ମୁହଁଟାକୁ ଟିକିଏ ଅନ୍ୟ ଆଡ଼କୁ ବୁଲାଇଦେବା ମାତ୍ରକେ ସେ ତା' ଗୋଡ଼ରେ ଠିକ୍ ସେହି ଜାଗାରେ ବର୍ଚ୍ଛାଟାକୁ ନେଇ ମାରିଦେଲା ଓ ଟିକିଏ ଖଣ୍ଡିଆ କରିଦେଲା । ଯନ୍ତ୍ରଣା ଓ ବିସ୍ମୟରେ ସାମ୍ବା ବିକଳରେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲା । ରାଜକୁମାରୀ ନିଜ

ଗୋଡ଼ରେ ଖଣ୍ଡିଆଟିକୁ ତାଙ୍କ ରଖି ଚିକିତ୍ସକ ଡାକି ଆଣିବା ପାଇଁ ରାଜ ପ୍ରାସାଦ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲା ।

ରାଜକୁମାରୀର ସବା ବଡ଼ ଭାଇ ତା’ ସାନଭାଇକୁ କହୁଥାଏ, “ଦେଖିଲୁ, ଆମେ ଯାହା କହୁଥିଲୁ, ସେହି କଥା ହିଁ ଠିକ୍ । ତୋ’ କଥା ବିଲକୁଲ ଭୁଲ । ସାମ୍ନା ପ୍ରକୃତରେ ଯୁଦ୍ଧ କରି ଯାଇଥିଲା ।”

ମାତ୍ର, ସାନଭାଇଟି ତଥାପି ସନ୍ଦେହ ରଖିଥାଏ । ଏହି ଘଟଣାର ମାତ୍ର ଦୁଇଦିନ ପରେ ଡାକୁମାନେ ପୁନର୍ବାର ଆକ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଆସିଲେ । ଏଥର ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଳ ନେଇ ଆସିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ରାଜା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୟଂ ସେମାନଙ୍କର ପରିଚାଳନା କରୁଥାନ୍ତି ।

ଯୁଦ୍ଧର ବାଦ୍ୟ ପୁନର୍ବାର ବାଜି ଉଠିଲା । ରାଜକୁମାରୀ ପୁଣି ଯାଇ ନିଜର ସ୍ୱାମୀକୁ କହିଲା : “ସାମ୍ନା, ମୋ’ ଘାଆଟା ଆଗ ଅପେକ୍ଷା ଆହୁରି ଖରାପ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି । ମୁଁ ସିନା ତାହା କିଛି ନୁହେଁ ବୋଲି ଭାବିଥିଲି, ମାତ୍ର ତାହା ଆଦୌ ସେପରି ନୁହେଁ । ମୋ’ର ପାଦ ପକାଇବାର ଶକ୍ତି ନାହିଁ । ଆଉ କାହାର ସାହାଯ୍ୟ ନନେଇ ମୁଁ ମୋଟେ ଘୋଡ଼ା ଉପରକୁ ଉଠି ପାରିବି ନାହିଁ । ତେଣୁ ଆଜି ମୁଁ ଆଉ ତୁମର କାମଟିକୁ କରିପାରିବି ନାହିଁ । ମୋଟେ ଲଢିବାକୁ ଯାଇପାରିବି ନାହିଁ । ଆଜି ତୁମକୁ ହିଁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।”

ସାମ୍ନା ଆଗପରି ଛୁଆ ହୋଇ ଏଡେ ପାଟି କରି କହିଲା, “ଏସବୁ ଅଯଥା କଥା ତୁମେ କ’ଣ କହୁଛ ! ଯୁଦ୍ଧକୁ ଗଲେ ମୁଁ କ୍ଷତବିକ୍ଷତ ହୋଇ ଯାଇପାରେ । ସେଠାରେ ମୋର ପ୍ରାଣ ବି ଚାଲି ଯାଇପାରେ । ତୁମ ବାପାଙ୍କର ତିନି ପୁଅ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ’ଣ କେହି ସେନାପତିର କାମ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ?”

ରାଜକୁମାରୀ ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲା, “ସେମାନଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ବୟସ ହୋଇ ନାହିଁ । ସୈନ୍ୟମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବେ ନାହିଁ ।”

ତଥାପି ସାମ୍ବା କଦାପି ଯୁଦ୍ଧକୁ ଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି କହିଲି ।

ରାଜକୁମାରୀ ତା'ପରେ କହିଲା, "ତେବେ ଏହିପରି କରାଯାଉ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଘୋଡ଼ାଟିକୁ ସଜ କରିବାରେ ଚାଲ ମୋତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ । ହଁ, ତୁମେ ହିଁ ସାଜିଟିକୁ ପିନ୍ଧିଥାଅ । କାଳେ କିଏ ଆମକୁ ଦେଖିପାରିବ । ପରେ ଆମେ ସୁବିଧା ଦେଖି ବଦଳାଇ ନେଇପାରିବା ।"

ରାଜକୁମାର ସାମ୍ବା ଏଥିରେ ଖୁସୀ ହୋଇ ରାଜି ହୋଇଗଲା । ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଅଶ୍ୱଶାଳାକୁ ଯାଇ ଅଶ୍ୱକୁ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗି ସଜ କରିଦେଲା ।

ତା'ପରେ ରାଜକୁମାରୀ କହିଲା, "ଫାଟକ ପାରିହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁମେ ଘୋଡ଼ାରେ ବସ । ସୈନ୍ୟମାନେ ଠିଆ ହୋଇଥିବେ, ତୁମେ ପ୍ରଥମେ ଆଗକୁ ଯାଇ ଯୁଦ୍ଧଭୂମିଟିକୁ ଦେଖି ନେବ । ମୁଁ ଆଉ ଗୋଟାଏ ବାଟରେ ଯିବି ଓ ତୁମେ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ସାନ ଜଙ୍ଗଲର ପଛରେ ଥିବା ସ୍ଥାନରେ ଯାଇ ତୁମପାଇଁ ଅପେକ୍ଷା କରିବି ।"

ସାମ୍ବା ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବରେ ମଧ୍ୟ ରାଜି ହୋଇଗଲା । କାରଣ ସିଏ ମନେ ମନେ ଭାବୁଥିଲା, "ଯଦି ରାଜକୁମାରୀ ପ୍ରକୃତରେ ନଆସିବ, ତେବେ ମୁଁ ସେହି ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ କେଉଁଠି ଲୁଚି ରହିଯିବି । ମୋ' ଉପରେ ଆଉ କୌଣସି ବିପଦର ଆଶଙ୍କା ନଥିବ ।"

ଏହିପରି ଭାବି ସାମ୍ବା ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ଯାଇ ବସିଲା । ହାତରେ ଲଗାମ ଧରିଲା । ମାତ୍ର, ସିଏ ଘୋଡ଼ା ଉପରେ ଯାଇ ବସିଲା ପରେ ରାଜକୁମାରୀ ଚାବୁକରେ ଘୋଡ଼ାକୁ ଏପରି କଷିକରି ଚାବୁକ ମାରିଲା ଯେ, ଘୋଡ଼ା ଅତର୍କିତ ହେଲାପରି ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ବିଜୁଳି ବେଗରେ ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ନିମିଷକ ଭିତରେ ନଗର ପାର ହୋଇ ଫାଟକକୁ ମଧ୍ୟ ପାର ହୋଇଗଲା । ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ପଛରେ ରହିଗଲେ । ଯୁବରାଜ ସାମ୍ବା ଯେତେ ଯାହା ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ଘୋଡ଼ା ଆଉ ମୋଟେ କେଉଁଠିହେଲେ ଛିଡ଼ା ହେଲା ନାହିଁ ।

ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧ ଭୂଇଁରେ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଗଲା । ଘମାଘୋଟ ଯୁଦ୍ଧରେ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୋଇ ଲଢୁଥାନ୍ତି । ସେହି ସମୟରେ

ସାମ୍ବାର ଜୀବନରେ ସତେଅବା ଗୋଟିଏ ଅଲୌକିକ ଘଟଣା ଘଟିଲା । ସିଏ ବିଚାର ଅବଲମ୍ବେ ଜାଣିପାରିଲା ଯେ, ଏଥିରୁ ଆଉ ନିସ୍ତାର ନାହିଁ । ତାକୁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁହିଁ ପଡ଼ିବ । ସିଏ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରିଲା ଯେ ତା' ଭୟ୍ପଟା ହିଁ ତାକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସର୍ବଦା ଡରାଇ ଆସୁଥିଲା । ସାମ୍ବା ତା' ଭୟ ଉପରେ ବିଜୟହାସଲ କଲା । ତା'ପରେ ସେ ସାହାସର ସହିତ ଜଣେ ଉତ୍ତମ ଯୋଦ୍ଧା ପରି ଏପରି ଭାବରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା ଯେ, ଡାକୁମାନେ ଏଥର ମଧ୍ୟ ପରାସ୍ତ ହୋଇଗଲେ । ସାମ୍ବା ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୟଲାଭ କଲା ଓ ଶତ୍ରୁମାନଙ୍କଠାରୁ ବହୁ ଧନସମ୍ପଦ ଛଡ଼ାଇ ଆଣି ବୃଦ୍ଧ ରାଜାଙ୍କ ଆଗରେ ରଖିଦେଇ ପାରିଲା ।

ରାଜା ଆନନ୍ଦ ଗଦ୍‌ଗଦ୍ ହୋଇ କହିଲେ "ପୁଅ, ତୋ'ର ଏହି ଅପୂର୍ବ ସାହାସ ଦେଖି ମୁଁ ଯେ କେତେ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁଛି, ସେକଥା କଥାରେ କହି ପ୍ରକାଶ କରିପାରିବି ନାହିଁ । ଯେପରି ଅଦ୍‌ଭୁତ ଭାବରେ ତୁ ଆଜି ଶତ୍ରୁର ବଳକୁ ଛାରଖାର କରିଦେଇ ପାରିଲୁ, ତାହାର କୌଣସି ତୁଳନା ନାହିଁ । ତୋ' ପାଖରେ ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ କୃତଜ୍ଞ !"

ସାମ୍ବା ଭିତରେ ଆଉ ଭୀରୁତାର ଲେଶମାତ୍ର ନଥିଲା । ସେ ଆଦୌ କୌଣସି ସଙ୍କୋଚ ନକରି ରାଜାଙ୍କୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା !

"ବାପା, ମୁଁ ନୁହେଁ, ଆପଣଙ୍କର ଝିଅ, ମୋର ପତ୍ନୀ ହିଁ ଏହି ସବୁକିଛି ଲାଗି ଧନ୍ୟବାଦ ପାଇବା ଉଚିତ । ମୁଁ ତ ଆଗରୁ କେବଳ ଗୋଟାଏ ଭୀରୁ ହୋଇ ରହିଥିଲି । ସେଇ ମୋତେ ଜଣେ ପ୍ରକୃତ ମଣିଷରେ ପରିଣତ କରିଦେଇ ପାରିଛି । ଏପରି ଗୋଟିଏ ମଣିଷ, ଯିଏକି ଗୋଟାଏ ଦିନରେ ଦୁଇଟା ଶତ୍ରୁଙ୍କ ଉପରେ ବିଜୟ ହାସଲ କରି ପାରିଲା !"

[ସୁଡ଼ାନ, ଆଫ୍ରିକା]

ସମୁଦ୍ର ପାଣି ଲୁଣିଆ ହେଲା କିପରି ?

ଆଗେ ସମୁଦ୍ରର ପାଣି ଏବପରି ଲୁଣିଆ ନଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ତାହା ଅନେକ, ଅନେକ ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ଗୋଟିଏ ପରିବାରରେ ଦୁଇ ଭାଇ ଥାଆନ୍ତି । ବଡ଼ଭାଇ ଖୁବ୍ ଧନୀ, ଅଚଳାଚଳ ଧନ ସମ୍ପତ୍ତି । ମାତ୍ର, ଧନୀ ହେଲେ କ'ଣ ହେବ, ତା' ମନଟା ଭାରି ଗ୍ରେଟ । ଭାରି କୃପଣ, ଦେହରୁ ମଳି ଦେବାକୁ ବି ରାଜି ହେବ ନାହିଁ । ନିଜର ସାନ ଭାଇକୁ ମଧ୍ୟ କେତେବେଳେ କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ ।

କିନ୍ତୁ ସାନ ଭାଇର ଅବସ୍ଥା ଆଦୌ ଭଲ ନଥିଲା । ସିଏ ତା' ପରିବାର ସହିତ ବଡ଼ ଦୁଃଖରେ କାଳ କଟାଉଥାଏ । ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ସମୟରେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ବଡ଼ଭାଇକୁ ଏଇଟା ବା ସେଇଟା ମାଗିବାକୁ ଯାଏ । ବଡ଼ଭାଇ ଭାରି ଚିଡ଼ି ଚିଡ଼ି ହୁଏ । ଘରେ ତ ଧନ ନାହିଁ, ସାନଭାଇ ଆଉ ତା' ପିଲାମାନେ କଣ ଭୋକ ଉପାସରେ ମରିବେ ? ସାନଭାଇ ସେତିକିବେଳେ ହିଁ ବଡ଼ଭାଇ ପାଖରେ ହାତ ପତାଇବାକୁ ଯାଏ । ବଡ଼ ଭାଇଠାରୁ ଗାଳି ଶୁଣେ । ଏଇଥରକ ପଛେ ଦେଲି, ମାତ୍ର ଏହାପରେ ଆଉ କିଛି କେବେ ଦେବନାହିଁ ବୋଲି ବଡ଼ଭାଇ ତାକୁ ତାଗିଦା କରିଦିଏ ।

ବରଷକର କଥା । କାଲି ବଡ଼ଦିନ ପରବ । ସେଦିନ ସାନଭାଇ ଘରେ ଖୁଦ କଣାଟାଏ ବି ନଥାଏ । ମାଉଁସ ତ ଦୂରର କଥା । ପାଖରେ କାଣି କଉଡ଼ିଟାଏ ମଧ୍ୟ ନଥାଏ ଯେ ସେ ଦୋକାନକୁ ଯାଇ ସଉଦା କିଣି ନେଇଆସିବ । ତେଣୁ, ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସେ ପୁନର୍ବାର ବଡ଼ଭାଇର ଘରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ।

ଧନବାନ୍ ବଡ଼ଭାଇ ଏତେ ବଡ଼ ପାଟିକରି ତାକୁ କହିଲା, "ମୁଁ ତୋତେ ଯାହା କହିବି, ଯଦି ତୁ ମୋ ଆଦେଶ ମାନି ତାହା କରିପାରିବୁ ତେବେ ମୁଁ ତୋତେ ଘୁଷୁରି ଫଡ଼ଆଟାଏ ଦେବି ।"

"ତୁମେ ଯାହା କରିବାକୁ କହିବ, ତାହା ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ କରିବି।" ସାନ ବିନୟୀ ହୋଇ କହିଲା। "ମୁଁ ତୁମର କୋଉ କଥା କେବେ ଅମାନ୍ୟ କରିଛି ?"

"ଆଚ୍ଛା, ତୋତେ ମୁଁ ପୂରା ଫଡ଼ିଆଏ ମାଂସ ଦେଉଛି। ତୁ ମୋର କଥା ମାନି ନରକକୁ ଯାଆ !"

ସାନଭାଇ ମାଉଁସ ନେଲା, କଥା ବି ମାନିଲା। କାନ୍ଧ ଉପରେ ମାଉଁସ ଫଡ଼ିଆଟାକୁ ପକାଇ ସେ ନରକରେ ପଶିବା ପାଇଁ ସବୁଠାରୁ ପାଖ ଫାଟକଟିକୁ ଖୋଜିବାକୁ ବାହାରିଗଲା।

ଏମିତି ଖୋଜୁ ଖୋଜୁ ରାତି ହୋଇଗଲା। ଗୋଟିଏ ଜଙ୍ଗଲ ଭିତରେ ସେ ଦୂରରୁ ଆଲୁଅ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା। ଭାବିଲା, "ସମ୍ଭବତଃ ଏଇ ବାଟ ଦେଇ ନରକ ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ କରିହେବ। ନିଆଁ ଆଡ଼କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଆଗକୁ ଯାଇ ଦେଖିଲା, ସେଠାରେ ବୁଢ଼ାଟିଏ, ଅଣ୍ଡି ବୁଢ଼ାଟିଏ ବସି ରହିଛି। ତା'ପାଖରେ ହୁତୁ ହୁତୁ ହୋଇ ନିଆଁ ଜଳୁଥାଏ। କାଠ ଗଡ଼ରୁ କାଠ କାଟି ବୁଢ଼ା ସେହି ନିଆଁ ଭିତରକୁ ପକାଉଥାଏ।

ସାନଭାଇ ବୁଢ଼ାକୁ ଜୁହାର କଲା।

ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେଇ ବୁଢ଼ା ପଚାରିଲା, "କାଲି ବଡ଼ଦିନ ଉତ୍ସବ। ଆଜି ଏତେ ରାତିରେ ତୁ ଏଠୋ କେଉଁଆଡ଼େ ବାହାରିଛୁ ?"

"ଆଜ୍ଞା ମୁଁ ନରକ ଆଡ଼େ ଯାଉଛି। କିନ୍ତୁ ନରକ ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବ.ର ବାଟ ପାଇ ପାରୁନାହିଁ।"

ବୁଢ଼ା କହିଲା, 'ହଁ, ତୁ ଠିକ ବାଟରେ ଯାଉଛୁ। ଏହି ନିଆଁ ପାଖରୁ ନରକ ଆଡ଼କୁ ବାଟ ପଡ଼ିଛି। ସେଠି ଯୋଡ଼ି କବାଟ ଦେଖାଯାଉଛି, ତୁ ଯାଆ ସେଇ କବାଟ ଉପରେ ଖଡ଼ ଖଡ଼ କରିବୁ, ତେବେ ଭିତରେ ଥିବା ମଣିଷମାନେ ତୋତେ ଭିତରକୁ ବାଟ ଛାଡ଼ି ଦେବେ ଏବଂ ତୋ' କାନ୍ଧରେ ଥିବା ଏହି ମାଉଁସ ଫଡ଼ିଆଟାକୁ ଦେଖି ସେମାନେ ଭାରି ଖୁସୀ ହୋଇଯିବେ। କାରଣ, ନର୍କ ରାଜ୍ୟରେ ମାଉଁସ ଆଦୌ ସହଜରେ

ମିଳେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସାବଧାନ, ଯିଏ ଯେତେ ଟଙ୍କା କି ସୁନା ଯାଚିଲେ ମଧ୍ୟ ତୁ କଦାପି ଏହି ମାଉଁସ ମୋଟେ କାହାରିକୁ ଦେବୁ ନାହିଁ । ହଁ,

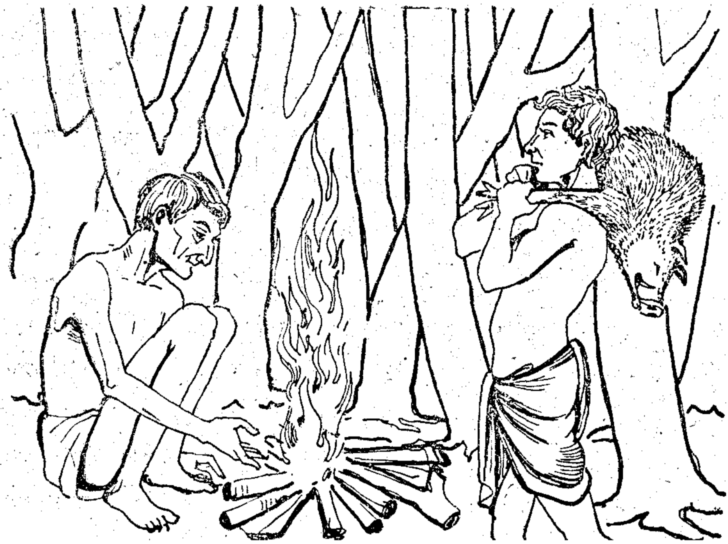

କବାଟ ପଛରେ ରହିଥିବା ଚକଟିକୁ ତୋତେ ଦେବାକୁ କେହି ନ ମଂଗିଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତୁ କେବେହେଲେ କାହାକୁ ମାଉଁସ ଦେବୁନାହିଁ । ତା'ପରେ ନର୍କରୁ ବାହାରକୁ ଆସିବୁ ଓ ଚକଟିକୁ କପର ଚଲାଇବାକୁ ହୁଏ, ମୁଁ ତୋତେ ସେକଥା ବତାଇଦେବ । କାରଣ ଏହି ଚକକୁ ଘୁରାଇ ତୁମେ ସେଥିରୁ ଯାହା ବାହାରୁ ବୋଲି ଇଚ୍ଛା କରିବ, ଚକ ଭିତରୁ ତାହା ବାହାରି ଆସିବ ।"

କାଠ କାଟୁଥିବା ବୁଢ଼ାକୁ ତା'ର ପରାମର୍ଶ ଲାଗି ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ସାନଭାଇ କାନ୍ଧରେ ମାଉଁସ ଫଡ଼ଆଟିକୁ ଧରି ନରକର କବାଟ ଉପରେ ଖୁବ୍ ଜୋର୍‌ରେ ଧଡ଼ଧଡ଼ ଶବ୍ଦ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଭିତରେ ଥିବା ଲୋକମାନେ ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ଦୁଆର ଖୋଲିଦେଲେ । ସବା ଆଗ ସେ ଶଇତାନମାନଙ୍କର ରୋଷେଇ ଶାଳାରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା । ମାଉଁସର

ଗନ୍ଧ ପାଇ ଶଇତାନମାନେ ତା' ଗୃହପାଖରେ ପିମ୍ପୁଡ଼ି ବେଢିଗଲା ପରି ଆସି ବେଢିଗଲେ ।

ସାନଭାଇ ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲା, "ଦେଖ ଭାଇମାନେ, ମୁଁ ତ ଏ ମାଉଁସକୁ ବଣ୍ଟି କରିବ ବୋଲି ଇଚ୍ଛା କରୁନଥିଲି । ଆମ ଘରେ ଏହି ମାଉଁସରେ ବଡ଼ଦିନର ଭୋଜି ପାଳନ ହୋଇଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର, ତୁମେମାନେ ଏଇଟିକୁ ପାଇବାକୁ ଯେତେବେଳେ ଏତେ ବେଶୀ ଲୋଭ କଲଣି, ସେତେବେଳେ ତୁମମାନଙ୍କୁ ମୁଁ ହୁଏତ ତାକୁ ଦେଇଦେବି । ମାତ୍ର, ତା' ବଦଳରେ ତୁମମାନଙ୍କୁ କବାଟ ପଛରେ ରହିଥିବା ଚକଟିକୁ ମୋତେ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।"

ଏହି କଥା ଶୁଣି ଶଇତାନମାନେ ଏକାବେଳକେ ହେଁ ହେଁ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଶେଷକୁ ସଉଦା ଛିଣ୍ଡାଇବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଯାଇ ବଡ଼ ଶଇତାନକୁ ଡାକି ଆଣିଲେ । ମାତ୍ର ସାନଭାଇ ନଗ୍ରେଢ଼ବନ୍ଦା, ଯାହା କହିଥିଲା ସେଇଥିରେ ଅଡ଼ି ବସିଲା । ଶେଷକୁ ବଡ଼ ଶଇତାନ ମଧ୍ୟ ତା' ସର୍ତ୍ତରେ ରାଜି ହେଲା ।

କବାଟ ବାହାରେ କାଠ କାଟୁଥିବା ବୁଢ଼ା ତାକୁ ଅପେକ୍ଷା କରିଥିଲା । ସିଏ ସାନଭାଇକୁ ଚକଟିକୁ ଚଳାଇବାର ଓ ବନ୍ଦ କରିବାର ବାଟ ବତାଇ ଦେଲା । ତାକୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇ ସାନଭାଇ ସିଧା ନିଜ ଘର ଆଡ଼କୁ ବାହାରି ଆସିଲା ।

ସେତେବେଳକୁ ଅନେକ ରାତି ହୋଇଗଲାଣି । ତା'ର ଭାରିଯା ତା'ଲାଗି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିଲା । ତାକୁ ଘର ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାର ଦେଖି କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା, "ତୁମେ କୋଉଠିକି ଯାଇଥିଲ କି ? କାଲି ବଡ଼ଦିନ, କାଲିର ଭୋଜି ଲାଗି ତୁମେ କଣ ସବୁ ଆଣିବ ବୋଲି ମୁଁ ବାଟଚାହିଁ ବସିଛି । ଆଉ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଖାଲି ହାତରେ ଫେରୁଛ ! ଏହି ପୁରୁଣା ଲୁହା ଚକଟିକୁ ନେଇ ମୁଁ କ'ଣ କରିବ ? ଚୂରିବା ସକାଶେ ତ ଘରେ ମକୁଖଣ୍ଡାଏ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ !"

"ସତରେ ମୋ'ର ଅନେକ ଡେରି ହୋଇଗଲା ।"—ସାନଭାଇ ନିଜ ଭାରିଯାକୁ ଉତ୍ତର ଦେଲା ।" ଆଜି ମୋତେ କେତେ କୁଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ମୁଁ ସମସ୍ତ ନଷ୍ଟ କଲି କି ଆଉ କ'ଣ କଲି, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା ଜଣାପଡ଼ିବ ।"

କହୁ କହୁ ସିଏ ଚକଟିକୁ ନେଇ ଟେବୁଲ ଉପରେ ରଖିଲା ଏବଂ କ'ଣ ସବୁ ମନ୍ତ୍ର ଗୁଣୁ ଗୁଣୁ ହୋଇ ପଢ଼ିଲା । ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚକ ବୁଲିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ଓ ମାଗିବା ମାତ୍ରକେ ତା'ଭିତରୁ ଗୋଟିକ ପରେ ଗୋଟିଏ ହୋଇ ଆଲୁଅ ବାହାରି ଆସିଲା, ଟେବୁଲ ଉପରେ ପଡ଼ିବାକୁ ଟେବୁଲ ଜନା ବାହାରି ଆସିଲା । ତା'ପରେ ମାଂସ ଓ ବଡ଼ଦିନର ଭଲ ଭୋଜିଟିଏ ସମ୍ଭବ କରିବା ଭଳି ଆହୁରି କେତେ କ'ଣ । ମନ୍ତ୍ର ପଢ଼ିଦେବା ମାତ୍ରକେ ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଗୋଟି ଗୋଟି ହୋଇ ଚକ ଭିତରୁ ବାହାରି ଆସୁଥାଏ । ଭାରିଯା ଖାଲି ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ଦେଖୁଥାଏ ଆଉ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ରଖୁଥାଏ । ଏମିତି ଗୋଟିଏ ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ସିଏ କେଉଁଠାରୁ ପାଇଲା ବୋଲି ସେ ସ୍ୱାମୀକୁ ପଚାରିଲା ।

ସ୍ୱାମୀ ଉତ୍ତର ଦେଲା, "କୋଉଠୁ ପାଇଲି, ତୁ ସେଥିରୁ କ'ଣ ପାଇବୁ ? ଯନ୍ତ୍ରଟି ଆମ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ସବୁ ଆଣି ଦେଉଛି, ତୁ ସେତିକି ଜାଣିଥା । ଦେଖିବୁ, ଝରଣାର ପାଣି ବସି ବରଫ ହୋଇଯିବ ପଛକେ, ଏହି ଚକର ବୁଲିବା ତଥାପି ବନ୍ଦ ହେବ ନାହିଁ ।"

ବଡ଼ ଦିନ ପର୍ବ ସମେତ ଆଗକୁ ଆହୁରି ବାରଦିନ ପାଇଁ, ସେମାନଙ୍କର ଯେତେ ଯାହା ଖାଦ୍ୟ ଓ ପାନୀୟର ପ୍ରୟୋଜନ ଥିଲା, ସେମାନେ ଚକ ଭିତରୁ ପାଇଗଲେ । ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ ଘରକୁ ଡାକିଲେ, ପ୍ରତିବେଶୀ ଜ୍ଞାତିମାନଙ୍କୁ ଡାକିଲେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସକାଶେ ଏକ ବଢ଼ିଆ ଭୋଜିର ଆୟୋଜନ କଲେ ।

ବଡ଼ଭାଇ ମଧ୍ୟ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପାଇ ଭୋଜି ଖାଇବାକୁ ଆସିଥିଲା । ସିଏ ଏହି ସବୁ ବ୍ୟାପାର ଦେଖି ଖାଲି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଯାଉଥାଏ ଓ ଗୃହଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ଦେଖୁଥାଏ । ଏତେ ସବୁ ସରଞ୍ଜାମ କୁଆଡ଼ୁ

ଆସୁଛି, ତା'ର ରହସ୍ୟ ପାଇବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଏ । ଘର ଭିତରେ ଗଦା ଗଦା ଖାଇବା ପଦାର୍ଥ ଥୁଆ ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଏସବୁ ଦେଖି ତା'ର ମନ ଆଉ ମୋଟେ ସମ୍ଭାଳି ହେଲା ନାହିଁ । ସାନଭାଇ ପ୍ରତି ତାର ଈର୍ଷା ହେଲା । ସାନଭାଇ ଗୋଟାଏ ଦିନରେ ଯେ ଏତେ ଅଦ୍‌ଭୁତ ଭାବରେ ଧନବାନ ହୋଇଗଲା, ସେ କଥାଟାକୁ ସିଏ ଆଦୌ ସହି ପାରୁନଥାଏ । ରାଗରେ ଗର୍ଜି ଉଠିଲା ପରି ସେ କହିବାକୁ ଲାଗିଲା । "ଦୁଇଦିନ ତଳେ ତା' ଘରେ କିଛି ନଥିଲା ଯେ ମୋ ଘରକୁ ମାଗିବାକୁ ଆସିଥିଲା । ଏହାରି ଭିତରେ ପୁଣି କ'ଣ ସବୁ ଘଟିଲା ଯେ ସିଏ ଏତେ ମଣିଷଙ୍କୁ ଡାକି ଯେଉଁ ଭୋଜି ଖୁଆଉଛି, ତାହା କୌଣସି ରାଜା ମଧ୍ୟ କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଏତେସବୁ ପଦାର୍ଥ ତା ଘରକୁ ଆସିଲା କିପରି ?"

ତା' କଥା ଶୁଣି ସାନଭାଇ ଉତ୍ତର ଦେଲା, "କିବାଟେ କଣରୁ ଆସିଲା ।" ଚକି ବିଷୟରେ ସିଏ ବଡ଼ ଭାଇ ଆଗରେ ଆଦୌ କିଛି କହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନଥିଲା । ମାତ୍ର, ଖୁବ ରାତି ହୋଇଗଲା ପରେ ମଦନିଶା ଯେତେବେଳେ ତା' ମୁଣ୍ଡ ଭିତରକୁ ଭଲକରି ଚଢ଼ିଗଲା, ସେତେ-ବେଳେ ସିଏ ବଡ଼ ଭାଇକୁ କହୁ କହୁ ପ୍ରକୃତରେ ସବୁଯାକ କଥା କହି ଦେଲା । ଏପରିକି, ଚକିଟିକୁ ଆଣି ଅତିଥିମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇ ଦେଲା । ଚକି କିପରି ସବୁ ଜିନିଷ ଆଣି ଯୋଗାଇ ଦେଉଛି, ସେକଥା ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରି ଥୋଇ ଦେଲା ।

ଶେଷକୁ କହିଲା, "ଦେଖିଲ ତ, କ'ଣ ସକାଶେ ମୁଁ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଏତେ ଦରବ ପାଇପାରିଲି !" ଚକିଟି କିପରି ସେ ନିଜେ ପାଇପାରିବ, ସେହି କଥା ଭାବି ବଡ଼ ଭାଇର ପାଟିରୁ ଲାଳ ଗଡ଼ିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସାନଭାଇକୁ କେତେ ଖୁସାମଦ କଲା, ପାକଳେଇ ପାକଳାଇ କେତେ କଥା କହିଲା । ଶେଷକୁ ତିନିଶହ ସୁନା ମୋହର ବଦଳରେ ସାନଭାଇ ଚକି ଦେବାକୁ ହଁ ମାରିଦେଲା ।

ବଡ଼ଭାଇର ଆନନ୍ଦ କହିଲେ ନସରେ । ସତେ ଯେପରି କୌଣସି ଅମୂଲ୍ୟ ରତ୍ନ ଲାଭ କଲା ! ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଚକିଟିକୁ ଧରି ସିଏ ନିଜ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲା । ଚକିଟିକୁ ଚଳାଇବାର ବାଗ କିଛି ଅଛି କି ନାହିଁ,

ସେ ବିଷୟରେ ସାନଭାଇକୁ ମୋଟେ କିଛି ପଚାରିଲା ନାହିଁ । ସାନଭାଇ ଭାରି ହୁସିଆର, 'ସିଏ ବି ବଡ଼ଭାଇକୁ ଜାଣି ଜାଣି ଚକିକୁ ବୁଲାଇବାର ସୂତ୍ର ବତାଇଲା ନାହିଁ ।

ବଡ଼ ଡଗ ଡଗ ହୋଇ ସେ ନିଜ ଘରକୁ ଚାଲିଗଲା । ସେତେ-ବେଳକୁ ସକାଳ ହୋଇ ଗଲାଣି । କ୍ଷେତରେ ଫସଲ ଅମଳ ହେଉଥାଏ । ନିଜ ଘରଯାକୁ ଡାକି କହିଲା "ତୁ ଯାଆ, ଖଳାରେ ବାଡ଼ଆ କାମ ଦେଖିବୁ । ସେଠି ମୂଲିଆମାନେ କାମ କରିବାକୁ ଆସିବେ । ଆଜି ମୁଁ ଘରେ ରହିବି । ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଖାଇବା ରାନ୍ଧି ରଖିଥିବି ।"

ଘରଯା ଖଳାକୁ ଚାଲିଗଲା । ବଡ଼ଭାଇ ଚକିଟିକୁ ରନ୍ଧାଘର ଟେବୁଲ ଉପରେ କହିଲା, "ଆଜି ମୋର ମାଛ ଦରକାର, ମାଛଝୋଳ ଦରକାର । ଝଟଝଟ ମୋତେ ସେସବୁ ପଦାର୍ଥ ଆଣି ଦେ ।"

ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଚକିରୁ ମାଛ ଆଉ ମାଛ ଝୋଳ ବାହାରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଗିନା ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଗଲା, କଂସା ଡାଟିଆମାନ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଗଲେ । କୁଣ୍ଡ ଗୁଡ଼ାକ ବି ଭରି ହୋଇଗଲା । ଆଉ ତା'ପରେ ରୋଷେଇ ଘରେ ଆଣ୍ଠୁ ବୁଡ଼ିବାଯାଏ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଏଥର ବଡ଼ଭାଇ ଚକି ବନ୍ଦ ହେଉ ବୋଲି ଯେତେ ଘ୍ୟାଡ଼ିକୁ ଘ୍ୟାଡ଼ିକୁ ବୁଲାଇଲେ ମଧ୍ୟ ଚକି ବନ୍ଦ ହେଉନଥାଏ । ପ୍ରବଳ ବେଗରେ ମାଛ ଆଉ ମାଛ ଝୋଳ ବାହାରିବାରେ ଲାଗିଥାଆନ୍ତି । ବିକଳ ହୋଇ ସେ ଚକିକୁ ବନ୍ଦ ହେବା ଲାଗି ଏତେ ପାଟିକରି କହୁଥାଏ । ଚକି ତାର ପ୍ରାର୍ଥନାରେ କର୍ଣ୍ଣପାତ କରୁନଥାଏ ।

ରୋଷେଇ ଘରେ ଝୋଳର ବନ୍ୟା ହୋଇଗଲା । ସେହି ଝୋଳରେ ସିଏ ନିଜେ ବୁଡ଼ିଯିବା ପରି ଅବସ୍ଥା ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । କୌଣସି ଉପାୟ ନପାଇ ସେ ରୋଷେଇ ଘର କବାଟଟାକୁ ଖୋଲିଦେଲା । ଝୋଳର ବନ୍ୟା ରୋଷେଇ ଘରୁ ଦୁଆର ଭିତରକୁ ମାଡ଼ିଗଲା । ଦୁଆର ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ଯିବାକୁ ବା କେତେବେଳ ଲାଗିବ । ବଡ଼ଭାଇ ଝୋଳ ଭିତରେ ପହଁରି ପହଁରି ଯାଇ ବାହାର ଦୁଆରଟିକୁ ଖୋଲିଦେଲା । ରାସ୍ତାରେ ଝୋଳର

ବନ୍ୟା ବୋହିଲା । ସିଏ ଆଗେ ଆଗେ ଦଉଡ଼ୁଥାଏ । ବନ୍ୟା ମଧ୍ୟ ତା' ପଛେ ପଛେ ଧାଇଁବାରେ ଲାଗିଥାଏ ।

ସେତେବେଳକୁ ତା' ଭାରିଯା ମଧ୍ୟ ଖଲାରେ ଧାନ ବାଡ଼େଇବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ମୂଲଆମାନଙ୍କର ଖାଇବା ବେଳ ହୋଇ ଆସିଲା । ସିଏ ମୂଲଆମାନଙ୍କୁ କହିଲା, "ଖାଇବା ବେଳ ହୋଇ ଆସିଲଣି । ଚାଲ ଘରକୁ ଯିବା କଣ ହେଲା ଦେଖିବା । ଏତେ ମଣିଷଙ୍କ ପାଇଁ ଏକୁଟିଆ ଏତେ ଖାଇବା ରାନ୍ଧିବା ତାଙ୍କ ଦେଇ ହୋଇ ପାରିବନି ନାହିଁ କେଜାଣି ? ବର୍ତ୍ତମାନ ଏତିକରେ କାମ ବନ୍ଦ କରିବା ! କାଳେ ସିଏ ଆମ ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାର କରୁଥିବେ ।"

ଲୋକମାନେ କାମ ବନ୍ଦ କଲେ । ସମସ୍ତେ ମିଶି ଉଠାଣି ବାଟ ଉଠି ଯାଉଛନ୍ତି । ଏହି ସମୟରେ ବଡ଼ଭାଇକୁ ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁ ଆସୁଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ତା'ପରେ ଦେଖିଲେ, ପଛେ ପଛେ ମାଛ ଓ ମାଛଝୋଳର ବନ୍ୟା ମଧ୍ୟ ସେଇଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସୁଛି ।

ବଡ଼ଭାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଏଡ଼େ ପାଟିକରି କହିଲା, "ଝୋଳ ଏତେ ହୋଇଛି ଯେ ତୁମେମାନେ ଜଣେ ଜଣେ ଶହେ ବାଲଟି ପିଇଲେ ମଧ୍ୟ ସରିବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର, ତା ପୂର୍ବରୁ ଆଗ ନିଜର ପ୍ରାଣ ଧରି ପଳାଅ । ନହେଲେ ଝୋଳର ସୁଅ ତୁମର ଜୀବନ ନେବ ।"

ବଡ଼ଭାଇ ଦଉଡ଼ି ଦଉଡ଼ି ସାନଭାଇର ଘରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା ।

"ଆରେ ବାବୁ ତୋ' ଚକି ତୁ ଫେରାଇ ନେଇଯା । ଆଉ ଘଣ୍ଟାଏ ଗଲେ ଗାଆଁଟାଯାକ ଝୋଳମଗ୍ନ ହୋଇଯିବ ।"

ସାନଭାଇ କଣ ସହଜେ ରାଜି ହୁଅନ୍ତା ? ସେ କେବଳ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ଶେଷକୁ ଆଉରି ତିନିଶହ ସୁନା ମୋହରରେ କଥା ଛିଣ୍ଡିଲା । ତେବେ ସେ ଯାଇ ଚକିଟିକୁ ଫେରାଇ ନେଇପାରିଲା ।

ଦିନେ ଭାରି ଗରିବ ଥିବା ସାନଭାଇ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ପୃଥିବୀର ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଧନୀ ଲୋକ ହୋଇଗଲା । ସିଏ ମାଗିଲା ମାତ୍ରକେ ଚକି ସୁନା

ଆଣି ଗଦା କରିଦେଲା । ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ସେ ନିଜ ପାଇଁ କେଡ଼େ ସୁନ୍ଦର ଉଆସଟିଏ ମଧ୍ୟ ତିଆରି କଲା । ଘର ଭିତରେ କେତେ କେତେ ସରଞ୍ଜାମ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ରହିଥାଏ । ଘରର ବାହାର ପଟଟାକୁ ସେ ସୁନାଚଦରରେ ଘୁଡ଼ାଣି କରିଦେଲା । ସୁନା ଚଦରଗୁଡ଼ାକ ସୂର୍ଯ୍ୟ କିରଣ ପଡ଼ି ଏପରି ଚକ୍ ଚକ୍ ଦେଖାଗଲା ଯେ, ସମୁଦ୍ର ସେ ପଟରେ ଥିବା ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହାକୁ ଦେଖି ପାରିଲେ ।

ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ଜାହାଜ ଚଳାଇ ଯାଉଥିବା ନାବିକମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହି ପ୍ରାସାଦର ଶୋଭା ଦେଖି ମୁଗ୍ଧ ହୋଇଗଲେ ଓ ଜାହାଜ ଭିଡ଼ି ସୁନାର ଉଆସଟିକୁ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଲେ । ସେମାନେ ଶଇତାନମାନଙ୍କର ଗୋଷ୍ଠେଇ ଶାଳାରୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ସେହି ଅଦ୍ଭୁତ ଚକଟିକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖିଲେ । ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଏହି ଚକଟାକୁ ଦେଖାଇ ଦେଖାଇ ସାନ ଭାଇର ମଧ୍ୟ କ୍ରମେ ଭାରି ବିରକ୍ତ ଆସିଗଲା । ସିଏ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଲେ କାହାକୁ ସେହି ଚକ ବିକ୍ରୀ କରିଦେବ ବୋଲି ମନସ୍ଥ କଲା ।

ଶେଷକୁ କୌଣସି ବଡ଼ ଜାହାଜର ଜଣେ କପ୍ତାନ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ମହାସାଗର ସେ କୂଳରେ ଥିବା କୌଣସି ଖଣିରୁ ଜାହାଜରେ ବୋଝେଇ କରି ଲୁଣ ଆଣି ଏ ପାଖରେ ବିକ୍ରୀ କରି ସେ କୁବେର ପରି ଧନୀ ହୋଇଯାଇ ଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଲୁଣର ମୂଲ୍ୟ ହୀରାଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଥିଲା । କାରଣ ସମୁଦ୍ରର ପାଣି ତ ମଧୁର ଥିଲା । ତେଣୁ ସେହି ପାଣିରୁ ଲୁଣ କୁଆଡ଼ୁ ମିଳିବ ? ପୃଥିବୀର ଏକମାତ୍ର ଲୁଣ ଖଣି ଏକା-ବେଳକେ ପୃଥିବୀର ସେପଟେ ଯାଇ ରହିଲା ।

"ତୁମର ଏ ଚକ ଲୁଣଦେଇପାରିବ" —କପ୍ତାନ ପଚାରିଲେ ।

ଏ ଚକ ସବୁକିଛି ଦେଇ ପାରିବ । ଲୁଣ ବି ।

"ତେବେ ମୁଁ ଚକଟିକୁ କିଣିବି । ଏଇଟିକୁ କିଣିସାରିବା ପରେ ପରେ ମୁଁ ବନ୍ଦରରୁ ବନ୍ଦର ହୋଇ ପୃଥିବୀଯାକ ବୁଲିପାରିବି । ଏହି ଚକ ମୋତେ ମାଗିବା ଅନୁସାରେ ଲୁଣ ବାହାର କରି ଦେଉଥିବ, ତେଣୁ ମୋତେ ଆଉ ଲୁଣ ଆଣିବା ନିମନ୍ତେ ଦୂରଦୂରାନ୍ତକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।"

ତା'ପରେ ସଉଦା ଖୁଣ୍ଟିବାକୁ ବହୁତ ବେଳ ଲଗିଲା । ଶେଷକୁ ଚକଟି ବଦଳରେ କପ୍ତାନଙ୍କୁ ନିଜର ସବୁଯାକ ଧନସମ୍ପତ୍ତି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଚକଟିକୁ ପାଇବା ମାତ୍ରକେ ସିଏ ନିଜର ଜାହାଜ ଭିତରକୁ ଚାଲିଗଲେ । ଚକଟି ଚଲାଇବାର ବାଗ ବିଷୟରେ କିଛି ପଚାରି ବୁଝିବାକୁ ସେ ଅପେକ୍ଷା କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । କାଳେ ଚକ ମାଲିକର ମତ ବଦଳିଯିବ ଓ ସିଏ ଚକ ବିକିବାକୁ ମନା କରିଦେବ ସେହି ଭୟରେ ।

ଜାହାଜକୁ ଯାଇ କପ୍ତାନ ଚକଟିକୁ ଏକ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ବସାଇ ଦେଲେ ଏବଂ ତାକୁ ଲୁଣ ବାହାର କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେଲେ । ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଭଲ ଲୁଣ ତିଆରି କରିବାକୁ ତାକୁ କହିଲେ ।

ଚକ ଭିତରୁ ଲୁଣ ବାହାରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ପାଣି ପରି ଗଲ୍ ଗଲ୍ ହୋଇ ଲୁଣ ବାହାରିଲା । ଲୁଣରେ ଜାହାଜଟି ପୂରା ବୋଝେଇ ହୋଇ ଯିବାପରେ କପ୍ତାନ୍ ଏଥର ଚକର କାମ ବନ୍ଦ ହେଉ ବୋଲି ଇଚ୍ଛା କଲେ । ତାକୁ ଏପାଖକୁ ବୁଲାଇଲେ, ପୁନର୍ବାର ସେପାଖକୁ ମଧ୍ୟ ବୁଲାଇଲେ । କେତେ ଓଲଟପାଲଟ କଲେ, ମାତ୍ର ଯେତେ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ଚକ ବନ୍ଦ ହେଲା ନାହିଁ । ଲୁଣ ବାହାରି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜାହାଜଟା ଉପରେ ଗଦା ମାରିହୋଇ ଗଲା ।

ଶେଷକୁ ଜାହାଜ ଆଉ ଭାର ସହି ପାରିଲାନାହିଁ । ଭାରରେ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ବୁଡ଼ିଗଲା । ଏବେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଚକ ଅକାତକାତ ପ୍ରାଣିତଳେ ସେହିଭଳି ଚାଲୁଛି । ବନ୍ଦ ହୋଇ ନାହିଁ । କେତେ କ୍ଷିପ୍ର ଗତିରେ ଚାଲିବାରେ ଲାଗିଛି । ଏବଂ ସେହି ଲୁଣରେ ସମୁଦ୍ର ଗୋଟାକର ପାଣି ମଧ୍ୟ ଲୁଣିଆ ହୋଇ ଗଲାଣି ।

ନରୱେ, ଇଉରୋପ

ଚତୁର ମୋଚି

ମୋଚିଟିଏ, ବଡ଼ଗରିବ । ଦିନସାରା ଜୋତା କାମ କରି ମଧ୍ୟ ଆପଣା କୁଟୁମ୍ବର ପେଟ ପୂରାଇ ପାରେ ନାହିଁ । ଭାବିଲା, ନିଜ ଗାଆଁରେ ତ ପେଟ ପୂରୁ ନାହିଁ, ତେଣୁ ବାହାରେ ଆଉ କୁଆଡ଼କୁ ଯାଇ ସିଏ ନିଜର ଭାଗ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବ । କୌଣସି ଏକ ବଡ଼ ସହରକୁ ଯିବ, ସେଠି ଭଲ କରି ଖଟିଲେ ହୁଏତ ସିଏ ଅଧିକ କିଛି କମାଇ ପାରିବ ଓ ତା' ସଂସାରର ଅବସ୍ଥା ବଦଳିବ ।

ଏହିପରି ମନସ୍ଥ ସିଏ କୁଟୁମ୍ବ ଛାଡ଼ିଲା, ଗାଆଁ ଛାଡ଼ି ବଡ ସହରକୁ ସେ ଗଲା । ସେଠାରେ କଠିନ ପରିଶ୍ରମ କଲା । ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ ଦିନରେ ନିଜ କୁଟୁମ୍ବକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବଳକା ପଇସାରେ ଗୋଟିଏ ଗଧ ମଧ୍ୟ କିଣି ପାରିଲା । ଏବଂ ସଞ୍ଚିତ ଆଉ କିଛି ଅର୍ଥକୁ ସିଏ ନିଜ କମରପଟି ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଲୁଚାଇ ରଖିଥାଏ ।

ଗଧ ଉପରେ ବସି ନିଜ ଗାଆଁକୁ ଫେରି ଆସୁଛି, ସିଏ ବାଟରେ ଦଳେ ଡକାୟତଙ୍କ ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଗଲା ।

ଚିନ୍ତାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ମୋଚି ଭାବିବାକୁ ଲାଗିଲା, "ଏଥର ମୋ'ର ସବୁ ସରିଗଲା । ଏହି ବିପଦରୁ ମୁଁ ଆଉ କିପରି ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରି ପାରିବି ? ଏହି ଡକାୟତମାନେ ମୋ'ଠାରୁ ସବୁ ଛଡ଼ାଇ ନେଇଯିବେ । ମୁଁ ପୁଣି ଆଗଭଳି ଦରିଦ୍ର ହୋଇଯିବି ।"

ତଥାପି ନିଜ ବୁଦ୍ଧିରେ ସେମାନଙ୍କର କବଳରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବା ଲାଗି ସିଏ ଗୋଟିଏ ବୁଦ୍ଧି ପାଞ୍ଚିଲା । ଟାଉ ଟାଉ କରି କମରପଟିରୁ କିଛି ମୁଦ୍ରା ବାହାର କରି ତାକୁ ସିଏ ନିଜ ଗଧର ବେକରେ ଥିବା କେଶର ଭିତରେ ନେଇ ଗୁଞ୍ଜିଦେଲା । ତାପରେ ଗଧକୁ ଅଡ଼ାଇ ଆଗକୁ ଆଗକୁ

ଗଲା । ଡକାୟତମାନେ ତାକୁ ଅଟକାଇଲେ ଓ ତା' ପାଖରେ ଟଙ୍କା ପଇସା ଯାହା ଅଛି ସବୁ ଦେଇ ଦେବାକୁ କହିଲେ । ଡକାୟତମାନେ ଆଉ ଅଲଗା ବା କ'ଣ କରିଥାନ୍ତେ, ।

ମୋତି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲା, ବାବୁମାନେ, ମୁଁ ତ ଗରିବ ମୋଚିଟାଏ, ବଡ କଷ୍ଟରେ ପେଟ ପୋଷୁଥାଏ । ମୋ'ଠାରୁ ଆପଣମାନେ କ'ଣ ବା ପାଇ ପାରିବେ ? ଏହି ଗଧଟି ଛଡ଼ା ସଂସାରରେ ମୋ'ର ସମ୍ପତ୍ତି ବୋଲି ଆଉ କିଛି ନାହିଁ ।

ମୋତି କଥା କହୁଥିବା ସମୟରେ ଗଧ କ'ଣ ପାଇଁ କେଜାଣି ତା' ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ଏମିତି ଜୋର୍‌ରେ ହଲାଇଦେଲା ଯେ ତା' କେଶର ଭିତରେ ଗୁଞ୍ଜା ହୋଇଥିବା ରୂପା ଟଙ୍କା ଗୁଡ଼ାକ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ତଳକୁ ଖସି ପଡ଼ିଲେ । ସତେ ଯେପରି ଟଙ୍କାର ଅସରାଏ ବରଷା ହୋଇଗଲା, ଡକାୟତମାନଙ୍କୁ ସେହିପରି ଲାଗିଲା ।

ସେମାନେ ପଚାରିଲେ, "ଭାରି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କଥା ତ ! ଗଧର ବେକରୁ ଟଙ୍କାର ବର୍ଷା ପୁଣି କପରି ହେଲା ?"

ମୋତି ସେତିକିବେଳେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ପାଟିରେ ଡ଼କା ପାରି କାନ୍ଦିବାକୁ ଲାଗିଲା !

"ବାବୁମାନେ, ମୋର ସବୁଯାକ ଗୁପ୍ତ କଥା ଆଜି ତୁମମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଫିଟି ପଦାରେ ପଡ଼ିଗଲା ଏଇଟି ଗୋଟିଏ କୁହୁକ ଗଧ,—ସବୁଦିନେ ଏମିତି ମୁଣ୍ଡଟିକୁ ହଲାଇଦିଏ ଯେ ତା' ବେକ ଭିତରୁ ରୂପା ଅସରପିମାନ ଖସିପଡ଼େ ।'

ଡକାୟତମାନେ କହିଲେ, "ତେବେ ତୁ ଏହି ଗଧକୁ ଆମକୁ ବିକି ଦେ । ଆମେ ତୋତେ ଗଧ ପାଇଁ ପଚିଶ ସୁନା ମୋହର ଦେବୁ ।"

ଏହିପରି ଭାବରେ ଗଧଟି ବିକା ହୋଇ ଡ଼କାୟମାନଙ୍କ ହାତକୁ ଗଲା । ମୋତି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଘରକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ

ସେମାନଙ୍କୁ କହିଗଲା, "ଆପଣମାନେ ଗୋଟିଏ କଥା ସବୁବେଳେ ମନେ ରଖିଥିବେ । ଏ ଗଧ ଥରକେ କେବଳ ଜଣକର ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ରହିବ । ତେଣୁ ଆପଣମାନେ ତାକୁ ପାଳି କରି ନିଜ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଦିନ ଆଉ ଗୋଟିଏ ରାତି ରଖିବେ । ତେବେଯାଇ କୁହୁକ କାମ କରିବ ।"

ଏହିପରି ଭାବରେ ଡକାୟତମାନଙ୍କର କବଳରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇ ମୋଚି ମହା ଆନନ୍ଦରେ ନିଜ ଘରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା । ଏଠିନା ପାହାଡ଼ ତଳକୁ ଗୋଟିଏ ଅଙ୍ଗୁର ବଗିଚା କିଣିଲା ଏବଂ ସୁଖରେ ସେଇଠାରେ ବାସ କରିବାକୁ ଲାଗିଲା

ତେଣେ ଡକାୟତମାନେ ବି ପାହାଡ଼ ଗୁମ୍ଫାରେ ଥିବା ସେମାନଙ୍କର ଗୁପ୍ତ ବାସସ୍ଥାନକୁ ଫେରିଗଲେ । ପ୍ରଥମ ଦିନ ଓ ପ୍ରଥମ ରାତି ପାଇଁ ଡକାୟତଦଳର ସର୍ଦ୍ଦାର ନିଜେ ଗଧଟିକୁ ନେଇ ନିଜ ପାଖରେ ରଖିଲା । ଗଧଟି କେତେ ଥର ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲା, ମାତ୍ର ତା'ର ବେକରୁ ଗୋଟିଏ

ହେଲେ ରୂପା ମୁଦ୍ରା ମଧ୍ୟ ଖସିବାର ଦେଖା ଗଲା ନାହିଁ । ସିଏ ଭଲକରି ବୁଝିପାରିଲା ଯେ ମୋଚି ସେମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଠକଟାଏ ଠକିଛି ।

ମାତ୍ର ସିଏ ଏହି ବିଷୟରେ ଅନ୍ୟ ଡକାୟତମାନଙ୍କୁ ଆଦୌ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ । ତହିଁ ଆର ଦିନ ଗଧଟିକୁ ଆଉ ଜଣେ ଡକାୟତର ଜିମା କରି ଦେଲାବେଳେ କହିଲା "ଯେମିତି ଗଧ, ଫଳ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଫଳିଲା । ଆଜି ଯାହା ହେବ, ତୁ ନିଜେ ଜାଣିବୁ ଯେ ।"

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଡକାୟତ ଏହିପରି ଭାବରେ ଗଧଟିକୁ ନିଜ ପାଖରେ ଗୋଟିଏ ଦିନ ଗୋଟିଏ ରାତି ନେଇ ରଖିଲେ । କାହାର ଘରେ ମଧ୍ୟ ତା ପେଟ ଭିତରୁ ଗୋଟିଏ ହେଲେ ମୁଦ୍ରା ଖସିଲା ନାହିଁ । କ୍ରମେ କଥାଟା ପଦାକୁ ବାହାରି ଆସିଲା । ଦିନେ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ବସି ଥିବାବେଳେ ସେହି ବିଷୟଟିର ମଧ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଲା । ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜର ଦୁଃଖ କାହାଣୀ କହି ପକାଇଲେ। ତା'ପରେ ସମସ୍ତଙ୍କର କ୍ରୋଧ ଏକା-ବେଳେକେ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲା । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଦୁଷ୍ଟ ମୋଚିକୁ ଆଚ୍ଛା କରି ଶାସ୍ତି ଟାଏ ଦେବେ ବୋଲି ବାହାରି ପଡିଲେ ।

ଡକାୟତମାନେ ଯେ ପୁଣି ତା' ପାଖକୁ ଆସୁଛନ୍ତି, ସେ କଥା ମୋଚି ବହୁତ ଦୂରରୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ସେମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଆଉ-ଗୋଟିଏ ଫିସାଦ ପାଞ୍ଚିବା ଲାଗି ତାକୁ ବେଶ୍ ଅନେକ ସମୟ ମିଳିଗଲା । ଏଥର ତା' ଘରଯା ମଧ୍ୟ ତାକୁ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖୁବ୍ ସାହାଯ୍ୟ କଲା । ଗୋଟାଏ ମୁଣାରେ ଘୁଷୁରି ରକ୍ତ ଭର୍ତ୍ତି କରି ସିଏ ତାକୁ ତା' ଘରଯାର ପେଟରେ ବାନ୍ଧିଦେଲା । ମୁଣାଟା ଘରଯା ପିନ୍ଧିଥିବା ଲୁଗା ତଳେ ଘୋଡ଼ାଇ ହୋଇ ରହିଗଲା । ଏବଂ ଡକାୟତମାନେ ଆସିଲେ କ'ଣ ସବୁ କରିବାକୁ ହେବ, ମୋଚି ଘରଯାକୁ ସେହିସବୁ କଥା ଭଲ କରି କହି ରଖିଲା ।

କିଛିକ୍ଷଣ ପରେ ଡକାୟତମାନେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଗଲେ । ସେମାନେ ରାଗରେ ଖାଲି ଫଁ ଫଁ ହେଉଥାନ୍ତି । ମୋଚିଟାକୁ ଗଡ ଗଡ଼ କରି କାଟି ଦେବାକୁ ସେମାନେ ସତେ ଯେପରି ପଣ କରି ଆସିଥିଲେ ।

"କି କଥା ହେଲା ?" ଡକାୟତମାନଙ୍କର କଥା ଶୁଣି ମୋଚି ଭାରି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା ପରି କହିବାକୁ ଲାଗିଲା "ଗଧର କୁହୁକ ଶକ୍ତି

ଆପଣମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଇ ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ହରଣ ହୋଇଗଲା । ବୋଧହୁଏ କେବଳ ମୋ'ରି ଘରେ ସିଏ ତା କୁହୁକ ଶକ୍ତି ଦେଖାଇବାକୁ ଆଦେଶ ପାଇଛି । ମାତ୍ର, ଆପଣମାନେ ସେକଥା ଭୁଲି ଯାଆନ୍ତୁ । ସେକଥା ନେଇ କଳହ କରି ଆଦୌ କୌଣସି ଫଳ ହେବ ନାହିଁ । ଆପଣମାନେ ଭିତରକୁ ଆସନ୍ତୁ, ମୋ ଘରେ ଭୋଜନ କରନ୍ତୁ । ଭୋଜନ ସରିଲେ ମୁଁ ଆପଣଙ୍କର ପଚିଶଟିଯାକ ସୁନା ମୋହର ଫେରସ୍ତ ଦେଇ ଦେବି ।"

ଡକାୟତମାନଙ୍କ ରାଗ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ନଥାଏ । "ନା—ତୁ ଆଗ ଆମ ସୁନା ମୋହର ଫେରସ୍ତ ଦେ ।" —ସେମାନେ ଗର୍ଜନ କରି କହିଲେ ।

ମୋତି ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲା, "ଆଚ୍ଛା ହଉ । ଯଦି ଆପଣମାନେ ତାହାହିଁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ମୁଁ ସେହି କଥା କରିବି । ଘର ଆଡ଼କୁ ମୁହଁ କରି ସେ ବଡ଼ ପାଟିରେ ଭାରିଯାକୁ ଡାକିଲା । ଭାରିଯା ଆସି ପହଞ୍ଚିବାରୁ ତାକୁ କହିଲା, "ତୁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଉପର ମହଲାକୁ ଯାଇ ମୋ ବାକ୍ସ ଭିତରୁ ପଚିଶଟା ଯାକ ସୁନା ମୋହର ନେଇ ଆସିବୁ । ଶୀଘ୍ର ଯାଅ !"

"ନାଇଁ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯାଇ ପାରିବି ନାହିଁ । ମୁଁ ରୋଷେଇ କରୁଛି । ମୋର ବେଳ ନାହିଁ," —ତାକୁ ଆଗରୁ ଯାହା ଶିଖା ହୋଇଥିଲା, ସେ ଠିକ୍ ସେହିପରି ଉତ୍ତର ଦେଲା ।

"ଯାଉଛୁ ନା ପୁଣି ଦେଖିବୁ ?" —ମୋତି ଏଡ଼େ ପାଟିରେ ଗର୍ଜନ କରି କହିଲା, ମାତ୍ର ଭାରିଯା ତଥାପି ଯୋଉଠି ସେଇଠି ଛିଡ଼ା ହୋଇ ରହିଥାଏ । ମୋତି ନିଜ ଅଣ୍ଟାରୁ ଛୁରୀ ବାହାର କରି ଭାରିଯାର ଗୁଣ୍ଡିରେ ନେଇ ଭୁଷି ଦେଲା । ଭାରିଯା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଢୁଲ୍ ହୋଇ ତଳେ ପଡ଼ିଗଲା । ତା' ଗୁଣ୍ଡିରୁ ରକ୍ତ ଧାର ଧାର ବୋହି ଯାଉଥାଏ । ମୋତି ଭାରିଯାକୁ ଜୀବନରୁ ମାରିଦେଲା ନା କ'ଣ ? ଡକାୟତମାନେ ଚିତ୍କାର କରି ଉଠିଲେ,

"ତୁ ମୂର୍ଖ କ'ଣ କରୁଛୁ ? ସ୍ତ୍ରୀ ମାଡ଼ ମୂଲେଇଲେ ତାକୁ ତୁ ହୁଏତ ମାଡ଼ ସିନା ମାରବୁ ? ସ୍ତ୍ରୀ' ବୋଲି କ'ଣ ତାକୁ ଜୀବନରୁ ମାରଦେବୁ ?"

ମୋଟା ମୁଣ୍ଡ ଝୁଙ୍କାର ଉତ୍ତର ଦେଲା, "ହଁ, ମୁଁ ପ୍ରକୃତରେ କ୍ରୋଧରେ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ଯାଇଥିଲି । ମୋର ଆଉ ହୋସ୍ ରହିଲା ନାହିଁ । ମାତ୍ର, ଆପଣମାନେ କିଛି ଚିନ୍ତା କରନ୍ତୁ ନାହିଁ । ପୁଣି ସବୁ ଠିକ୍ ହୋଇ-ଯିବ ।" ଏତକ କହି ମୋଟା ନିଜର କେନ୍ଦରାଟିକୁ ନେଇ ଟୁଙ୍ଗ୍, ଟାଙ୍ଗ୍ କରି ବଜାଇବାକୁ ଲାଗିଲା । କେନ୍ଦରାଟା ବାଜିବା ମାତ୍ରକେ ଘରଯା ହଲଚଲ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ଓ ମୁହୂର୍ତ୍ତକ ପରେ ଉଠି ବସିଲା । ସତେ ଯେପରି ନିଦରୁ ଉଠିଥିଲା ପରି ମନେ ହେଉଥାଏ । ଘରଯା ଉଠି ଠିଆ ହେଲା ଓ କଣ୍ଢେଇଟିଏ ପରି ବାଜଣା ଅନୁସାରେ ନାଚିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

ଡକାୟତମାନେ ଅବାକ୍ ହୋଇଗଲେ । ସେମାନେ ଏକସ୍ୱରରେ କହି ଉଠିଲେ, "ମୋଟାବାବୁ, ତୁମେ ଆମଠାରୁ ନେଇଥିବା ପଚିଶ ସୁନା ମୋହର ତୁମ ପାଖରେ ଥାଉ । ମାତ୍ର, ତୁମେ ଆମକୁ ତୁମର ଏହି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ କେନ୍ଦରାଟିକୁ ଦିଅ ।"

"ଅସମ୍ଭବ । ସେଇଟିକୁ ମୁଁ କଦାପି ଦେଇ ପାରିବି ନାହିଁ ।"—ମୋଟା ମୁଣ୍ଡ ହସିକି କହିଲା । "ମୁଁ ଯେତେଥର ମୋ' ଘରଯା ଉପରେ ଏହିପରି ରାଗିଯାଏ, ସେତେଥର ଏହିପରି ଭାବରେ ତା' ଛାତିରେ ଛୁରୀ ଭୁଷି ଦିଏ । ତାହା ଦ୍ୱାରା ତାକୁ ଶାସ୍ତି ମିଳେ, ମୋର ରାଗଟା ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତ ହୋଇଯାଏ । ତା'ପରେ ମୁଁ କେନ୍ଦରାଟିକୁ ଆଣି ବଜାଏ ଓ ସେହି ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ମୋ' ସ୍ତ୍ରୀ ପୁନର୍ବାର ଜୀବନକୁ ଫେରି ଆସେ । କେନ୍ଦରାଟିକୁ ଦେଇ ଦେଲେ, ଏଣିକି ଯେତେବେଳେ ମୁଁ ରାଗିଯାଇ ଘରଯାଟାକୁ ପ୍ରାଣରୁ ମାରଦେବି, ସେତେବେଳେ ସେ ପୁନର୍ବାର ଜୀବନ ପାଇ ଫେରି ଆସିବ କିପରି ?

ତଥାପି ଡକାୟତମାନେ କେନ୍ଦରାଟି ପାଇଁ ବାରବାର ଅନୁରୋଧ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ମୋଟା ମଧ୍ୟ ରାଜି ହୋଇଗଲା । ମାତ୍ର ସେ ଏଥର ସୁନା ମୋହର ଦାବୀ କଲା ।

ଡାକୁମାନଙ୍କର ସର୍ଦ୍ଦାର କେନ୍ଦରାଟିକୁ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲା । ଘରକୁ ଫେରିଯାଇ ରାତିରେ ସେଦିନ ତା'ପାଇଁ କ'ଣ ରନ୍ଧା ହୋଇଛି ବୋଲି ସେ ନିଜର ଭାରିଯାକୁ ପଚାରିଲା ।

"ଆଜି ମାକାରୋନି ରନ୍ଧା ହୋଇଛି ।"

ଡାକୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ଏତେ ବଡ଼ ଗର୍ଜନଟାଏ କରି କହିଲା, "ମୁଁ ପରା କହି ଯାଇଥିଲି ମାଛ ରାନ୍ଧିବାକୁ ?" ଏହା ପରେ ନିଜର ଛୁରୀକୁ ବାହାର କରି ସେ ଭାରିଯାର ଛାତି ଭିତରକୁ ଭୁଷି ଦେଲା । ସେହି ଗୋଟିଏ ଭୁଷାରେ ସ୍ତ୍ରୀର ପ୍ରାଣବାୟୁ ଉଡ଼ିଗଲା । ତା'ପରେ ଡାକୁସର୍ଦ୍ଦାର କେନ୍ଦରା-ଟିକୁ ଆଣି ବଜାଇବାରେ ଲାଗିଲା । ମାତ୍ର, ଯେତେ କେନ୍ଦରା ବଜାଇଲେ କ'ଣ ହେବ, ତା' ମଲା ଭାରିଯା ଆଉ ଫେରି ଆସିଲା ନାହିଁ ।

"ଦୁଷ୍ଟ ମୋଚି ଆମକୁ ପୁଣିଥରେ ଧୋକା ଦେଇଦେଲା,"— ଦୁଃଖ ଓ କ୍ରୋଧରେ ଡାକୁସର୍ଦ୍ଦାର ଏତେ ବଡ଼ ଚିତ୍କାରଟାଏ କରି କହିଲା । ମାତ୍ର, କେବଳ ନିଜେ ନିର୍ବୋଧ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନକରି ସେ ନିଜର ମଲା ସ୍ତ୍ରୀ ବିଷୟରେ କାହାକୁ ଆଦୌ କିଛି କହିଲା ନାହିଁ ଏବଂ ତହିଁ ଆରଦିନ ସକାଳେ କେନ୍ଦରାଟିକୁ ନେଇ ଆଉ ଜଣେ ଡକାଏତ ହାତରେ ନେଇ ଧରାଇ ଦେଲା । ତାକୁ କେବଳ ଏତିକି ମାତ୍ର କହିଲା, "ଏହି କେନ୍ଦରାଟା ଭାରି ବଢ଼ିଆ ବାଜୁଛି ।"

ଏହିପରି ଭାବରେ ଦଳଟାଯାକର ଡକାୟତମାନେ ନିଜ ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କଲେ । ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ମଧ୍ୟ ପୁନର୍ବାର ଜୀବନ ପାଇ ଫେରି ଆସିଲା ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେମାନେ ପୁଣି ଏକାଠି କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲେ ଓ ଏଥର ସେହି ବଦମାସ୍ ମୋଚିର ରକ୍ତରେ ନିଶ୍ଚୟ ଚିତା ଧୋଇବେ ବୋଲି ସଂକଳ୍ପ କଲେ ।

ମୋଚିଟି ଏଥର ମଧ୍ୟ ବହୁତ ଦୂରରୁ ଡାକୁମାନଙ୍କୁ ଆସୁଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା । ଅତ୍ୟନ୍ତ ଯତ୍ନ ସହକାରେ ସିଏ ସେମାନଙ୍କ ହାତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାର ପାଞ୍ଚଟିଏ କରି ରଖିଲା । ଡାକୁମାନେ ଆସି ତା' ଘର

ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ଗଲେ । ମାତ୍ର ସେଠାରେ ତାର କୌଣସି ଚିହ୍ନ ମଧ୍ୟ ପାଇଲେ ନାହିଁ ।

ମୋଚର ଭାରଯା ସେମାନଙ୍କୁ କହିଲା, "ସିଏ ଯାଇ ଅଙ୍ଗୁର ବଗିଚାରେ କାମ କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆମ କୁକୁରକୁ ପଠାଇ ଦେଉଛି ସିଏ ଯାଇ ତାଙ୍କୁ ଆପଣମାନେ ଆସିଛନ୍ତି ବୋଲି ଖବର ଦେଇ ଦେବ । ହଁ, ମୁଁ କୁକୁର ହାତରେ ତାଙ୍କୁ ଏକଥା ମଧ୍ୟ କହି ପଠାଇବି ଯେ, ସିଏ ଆସିବା ସମୟରେ ଆପଣମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବୋତଲ ମଦ ବି ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆସିବେ ।" ଏକଥା କହି ସେ କୁକୁର ହାତରେ ଦୁଇଟିଯାକ ଖବର ପଠାଇଦେଲା ଓ କୁକୁର ମଧ୍ୟ ଆଦେଶ ମାତ୍ରକେ ଅଙ୍ଗୁର ବଗିଚା ଆଡ଼କୁ ବିଜୁଳି ବେଗରେ ଧାଇଁ ଚାଲିଗଲା ।

ଅଳ୍ପ ସମୟ ପରେ ମୋଚ ଘରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଠିକ୍ ଯେତିକି ଜଣ ଡକାୟତ ଥିଲେ, ସେ ନିଜ ସାଙ୍ଗରେ ସେତିକିଟି ବୋତଲ ମଦ ମଧ୍ୟ ନେଇକରି ଆସିଥିଲା ।

ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚି ସେ ଡାକୁମାନଙ୍କୁ କହିଲା, "ମୋ" କୁକୁର ଯାଇ ଆପଣମାନେ ଆସିଛନ୍ତି ବୋଲି ମୋତେ ଖବର ଦେଲା । ତା' ହାତରେ ମୋର ସ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଆପଣମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବୋତଲେ କରି ମଦ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆସିବା ଲାଗି ଖବର ଦେଇଥିଲା ।"

ଡକାୟତମାନେ ଏକା ବେଳକେ ଚିତ୍କାର କରି କହିଲେ, "ହଁ, ଆମେ ପ୍ରକୃତରେ ତୋ ପାଖକୁ ଆସିଛୁ । ତୋ କଥାରେ ପଡ଼ି ଆମେ ସମସ୍ତେ ଆମ ସ୍ତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କଲୁ । ମାତ୍ର, ତୁ ଦେଇଥିବା କେନ୍ଦରାକୁ ଯେତେ ବଜାଇଲେ ସୁଦ୍ଧା ସେମାନେ ପୁନର୍ବାର ଫେରି ଆସିଲେ ନାହିଁ ।"

ମୋଚ ସେତିକି ବେଳେ ପାଟି କରି ଉତ୍ତର ଦେଲା, "ତେବେ ଘୋର ଅନର୍ଥ ହୋଇଗଲା ତ ! ଆପଣମାନେ ଠିକ୍ ସ୍ୱରଟିକୁ ବଜାଇ ନାହାନ୍ତି । ଏଥିରେ ମୋର ଆଉ କି ଦୋଷ ?"

ଡକାୟତମାନେ କହିଲେ, "ହେଲା ଏବେ ଆମ ଦୋଷ ! ମାତ୍ର ଯଦି ତୁ ଆମକୁ ତୋ ଅଦ୍ଭୁତ କୁକୁରଟିକୁ ବିକିବୁ, ତେବେ ଆମେ ମଧ୍ୟ ସେ ବିଷୟରେ ତୋତେ ଆଉ କିଛି ହେଲେ କହିବୁ ନାହିଁ ।"

ଦୁଇଶହ ସୁନା ମୋହର ନେଇ ମୋଟ ସେମାନଙ୍କୁ ତା'ର କୁକୁରଟିକୁ ବିକଲା । ତା'ପରେ ଡକାୟତମାନେ ବିଦାୟ ହୋଇ ସେଠୁ ଗ୍ଲିଗଲେ । ମାତ୍ର, ସେମାନେ କେତେ କେତେ ସମ୍ବାଦ ଦେଇ କକୁରଟାକୁ କେତେ ଆଡ଼କୁ ପଠାଇଲେ, କିନ୍ତୁ ସବୁଥର କୁକୁର ସେମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ନ ଫେରି ମୋଟ ପାଖକୁ ଫେରି ଆସିଲା । ଡକାୟତମାନେ ଭଲ କରି ବୁଝି ପାରିଲେ ଯେ ଚତୁର ମୋଟ ଏଥର ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଧୋକା ଦେଇଛି ।

ଏଥର ଶେଷ ଥର ପାଇଁ ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବା ସକାଶେ ସେମାନେ ପୁଣି ମୋଟର ଘରକୁ ଧାଇଁ ଆସିଲେ । ଏଥର ତାର ଆଉ କୌଣସି ଫିସାଦ କଥାରେ ନଭୁଲିବାକୁ ସେମାନେ ପଣ କରି ଆସିଥିଲେ । ତାକୁ ତା' ଘରୁ ଧରି ସେମାନେ ଅଖା ଭିତରେ ପୁରାଇ ବାନ୍ଧି ଦେଲେ । ତା'ପରେ ତାକୁ ସିଧା ସମୁଦ୍ରରେ ନେଇ ପକାଇ ଦେବେ ବୋଲି ମନସ୍ଥ କରି ସମୁଦ୍ର ଆଡ଼କୁ ବାହାରି ଗଲେ । ମାତ୍ର, ସେଦିନ ଖରା ଗରମ ହେଉଥାଏ, ଏବଂ ବାଟରେ ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ଗୀର୍ଜା ଘର ପଡ଼ିଲା, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ କିଛି ସମୟ ବିଶ୍ରାମ ନେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଖାବୋଝ-ଟିକୁ ବାହାରେ ରଖି ଗୀର୍ଜା ଭିତରକୁ ଗ୍ଲିଗଲେ ।

ଗୀର୍ଜା, ଗୀର୍ଜାକୁ ଲଗି ସାନ ମୁଣ୍ଡିଆଟିଏ । ସେଠାରେ ଗୋଟିଏ ଘୁଷୁରିଆ ଘୁଷୁରି ଚରଉ ଥିଲା । ଘୁଷୁରିମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ହେଣ୍ଟାଳ ଦେବାରେ ଲାଗିଥିଲା । ମୋଟ ତାର ହେଣ୍ଟାଳ ଶୁଣି ପାରିଲା ଓ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଖୁବ୍ ବଡ଼ ପାଟି କରି କହିବାକୁ ଲାଗିଲା, "ନାଇଁ, ନାଇଁ, ତୁମେ-ମାନେ ମୋତେ ଛାଡ଼ି ଦିଅ, ମୁଁ ମୋଟେ ଯିବି ନାହିଁ । ତୁମେମାନେ ମୋତେ ଯେତେ ବୁଝାଇଲେ ମଧ୍ୟ ଯିବି ନାହିଁ ।"

ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଘୁଷୁରିଆଟି ପାଖକୁ ଆସିଲା ଓ ଅଖାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ପଚାରିଲା, "ତୁମେ ତା' ଭିତରେ କିଏ ଅଛ ? କେଉଁଠାକୁ ଯିବି ନାହିଁ ବୋଲି ଏତେ ବଡ଼ ପାଟି କରି କହୁଛ ?"

ମୋଟ ଅଖା ଭିତରୁ ଉତ୍ତର ଦେଇ କହିଲା, "ସେମାନେ ମୋତେ ରାଜାଙ୍କର ଝିଅକୁ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ କହୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ମୋଟେ ରାଜ

ଝିଅକୁ ବାହା ହେବ ନାହିଁ । ମୁଁ ଆଉ ଜଣକୁ ବିବାହ କରିବି ବୋଲି ଆଗରୁ ସ୍ଥିର କରି ସାରିଛି ।”

ଘୁଷୁରିଆଳ ଗୋଟାଏ ଦୀର୍ଘ ନିଃଶ୍ୱାସ ପକାଇ କହିଲା, “ଭାଇ, ତୁମେ ସତେ କେଡ଼େ ବଡ଼ ସୁଯୋଗଟାଏ ହରାଇବାକୁ ଯାଉଛ !”

ମୋଚି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କହିଲା, “ମାତ୍ର ଯଦି ତୁ ରଜାଙ୍କ ଝିଅକୁ ବିବାହ କରିବୁ ବୋଲି ଇଚ୍ଛା କରୁଛୁ, ତେବେ ଆ, ମୋତେ ଏହି ଅଖା ଭିତରୁ ବାହାର କରିଦେ । ମୁଁ ନିଜେ ଅଖାରୁ ବାହାରି ଯିବି ଓ ମୋ’ ଜାଗାରେ ତୋତେ ଅଖା ଭିତରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି-ଦେବି । ରଜା ଝିଅ କ’ଣ ମୋତେ ଆଗରୁ କେବେ ଦେଖିଛି ? ତେଣୁ ସିଏ ମୁଁ କି ଆଉ କିଏ ଆଦୌ ଚିହ୍ନି ପାରିବ ନାହିଁ ଓ ତୋତେ ନିଶ୍ଚୟ ବାହା ହେବ ।”

ଘୁଷୁରିଆଳ ଅଖା ଖୋଲି ଦେଲା । ଚତୁର ମୋଚି ସେଥିରୁ ବାହାରକୁ ବାହାରିଯିବା ପରେ ସିଏ ନିଜେ ଅଖା ଭିତରେ ଯାଇ ପଶିଲା । ମୋଚି ମନ ଆନନ୍ଦରେ ଘୁଷୁରି ପଲଟିକୁ ଅଡ଼ାଇ ନିଜ ଘର ଆଡ଼େ ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା ।

କେତେ ଘଣ୍ଟା ବିଶ୍ରାମ ନେବା ପରେ ଡକାୟତମାନେ ଗୀର୍ଜା ବାହାରକୁ ଆସିଲେ । ଅଖାଟିକୁ ଉଠାଇ ସେମାନେ ମୁଣ୍ଡିଆ ଉପରକୁ ଗଲେ । ସେଇ ମୁଣ୍ଡିଆ ଉପରୁ ବୋଝଟାକୁ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ପକାଇ ଦେଲେ । ବିଚରା ଘୁଷୁରିଆଳ ସମୁଦ୍ରର ଅତଳତଳ ଜଳ ଭିତରେ ବୁଡ଼ି ମଲା ।

ଡକାୟତମାନେ ସେଠାରୁ ଫେରିବା ବାଟରେ ପୁଣି ମୋଚିକୁ ଆସି ଭେଟିଲେ । ସେମାନେ ନିଜର ଚକ୍ଷୁକୁ ଆଦୌ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଖାଲି ମୋଚି ଆଡ଼କୁ ବଲ ବଲ କରି ଅନାଇ ରହିଥାନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ ମୋଚି କହିଲା

“ତୁମମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ବହୁତ ବହୁତ ଧନ୍ୟବାଦ । ତୁମେମାନେ ମୋତେ ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ନେଇ ପକାଇ ଦେବାରୁ ସିନା ମୁଁ ଏହି ଘୁଷୁରି

ପିଲଟିକୁ ପାଇଲି । ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ପାଣି ତଳେ । ସେଠି କେତେ କେତେ ଘୁଷୁରି ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ଯଦି ତୁମେମାନେ ଥରେ ଜାଣିବାକୁ ଚାହାନ୍ତ, ତେବେ ତୁମେମାନେ ମଧ ଗୋଟାଏ ଦିନରେ ଧନୀ ହୋଇଯାଆନ୍ତ । ହଁ, ପାଣି ତଳେ ଯିଏ ଯେତେ ଅଧିକ ଗଭୀରକୁ ଯାଇ ପାରିବ, ତା' ଭାଗ୍ୟରେ ସେତିକି ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଘୁଷୁରି ଆସି ଯିବେ ।"

ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କର ପାଟିରୁ ଲାଳ ବୋହିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସେମାନେ ମୋଟାକୁ ପଚାରିଲେ, ସମୁଦ୍ର ତଳେ କ'ଣ ପ୍ରକୃତରେ ଆଉ ଘୁଷୁରି ଅଛନ୍ତି ?"

"ହଜାର ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଛନ୍ତି । ମୁଁ ସବୁ ମୋଟେ ଗଣି ବି ପାରିଲି ନାହିଁ । ଯେତିକି ଆଣି ପାରିଲି, ଆଣିଲି । ଆହୁରି କେତେ କେତେ ଗୁଣ ଘୁଷୁରିଙ୍କୁ ସେଇଠି ଛାଡ଼ି ଦେଇ ଆସିଲି ।" ଏକଥା ଶୁଣି ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କର ଆଖି ଆହୁରି ଅଧିକ ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦେଖା ଯିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ସେମାନଙ୍କର ମନୋଭାବକୁ ଠଉରାଇ ପାରି ବୁଢିଆ ମୋଟା କହିଲା, "ଆପଣମାନେ ମୋ' ସାଙ୍ଗରେ ଆସନ୍ତୁ । ମୁଣ୍ଡିଆର ଯେଉଁ ଥାନରୁ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ଡେଇଁଲେ ପାଣି ଭିତରୁ ଘୁଷୁରିମାନେ ମିଳିବେ, ମୁଁ ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଠିକ୍ ସେହି ଜାଗାଟିକୁ ଦେଖାଇ ଦେବି । ଆପଣମାନଙ୍କର ହୁଏତ ମନେ ନଥିବ ।"

ସିଏ ଶ୍ରୋତାମାନଙ୍କୁ ବାଟ ଦେଖାଇ ମୁଣ୍ଡିଆ ଉପରକୁ ନେଇଗଲା । ପାଣି ଭିତରେ ଯେପରି ସେମାନେ ଅଧିକ ଗଭୀରକୁ ଯାଇପାରିବେ, ସେଥିଲାଗି ନିଜ ନିଜ ବେକରେ ଦୁଇ ତିନୋଟା କରି ପଥର ବାନ୍ଧିଲେ । ତା'ପରେ ଫକ୍ ଫକ୍ କରି ସମସ୍ତେ ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲେ ।

ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ସମସ୍ତେ ସମୁଦ୍ର ପାଣିରେ ବୁଡ଼ି ମଲେ । ବୁଢିଆ ମୋଟା ଘୁଷୁରି ପଲଟିକୁ ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ନିଜ ଘରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲା । ଘୁଷୁରିରୁ ବହୁତ ପଇସା କମାଇଲା ଓ ଜୀବନଯାକ ସୁଖରେ ରହିଲା ।

[ସିସିଲି, ଇଟାଲୀ, ୟୁରୋପ]